

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

Naročnina 5.— \$ letno.

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI VESTNIK

REDNA SLUŽBA BOŽJA ZA SLOVENCE je odslej vsako nedeljo na AVELLANEDI Man. Estevez 630 ob 10 uri, kakor doslej.

Vsako nedeljo je pa tudi sv. maša ob 10 v kapeli na Rivadavia 5652 (Primerá Junta).

19. MARCA, PRAZNIK SV. JOŽEFA, zaščitnika slov. dežel, maša na Paternalu ob 10 uri na Paz Soldán.

VELIKI TEDEEN

Bomo praznovali v spodnji cerkvi Santísimo Sacramento, San Martín 1030.

VEL. PETEK Križev pot ob 15 uri. Ura molitve ob 19 uri.

NA VELIKO NOČ bo maša na AVELLANEDI ob 9.30 uri.

V Santísimo Sacramento, cripta ob 8.30 uri s skupnim sv. Oshajilom.

Popoldne slovesne pete litanije v cerkvi sv. Julije.

POROČILI SO SE:

Prí SVETI ROZI: CIRIL KREN in MARIČKA GASPARI. Molki zbor je štiri glasno zapel 2 pesmici kot izraz hvaležnosti rojakov gospodu Cirilu, ki se tako stanovito trudi za petje v cerkvi.

NA PATERNALU: JOSE SUBAN in Italia Moschela.

V VILLI CELINI: IVANA KORSIČ in MANUEL Musa.

V BERISSU hčerka škrabanova.

V VILLI DEVOTO je VANDA KNEZ vzela Dragotina Švast.

V BAHJI BLANKI je LOZAR ANTON vzel Marijo Doblekarjevo.

VELIKONOČNA SPOVED

Prilika za slovensko spoved je vsako popoldne do 10 ure v sledečih cerkvah: SV. ROZA (Pasco y Belgrano) SANTA JULIA (Juan B. Alberti y Víctor Martínez), SANTA AMELIA (Liniers y Belgrano), SAN PEDRO (Bermúdez 2011, Villa Devoto) in SAN JOSE DE FLORES (Rivadavia 7000).

BLAGOSLOV VELIKONOČNIH JEDI bo na PATERNALU, Paz Soldán, na Vel. soboto ob 16 uri. NA AVELLANEDI v nedeljo po maši.

KRIŽEV POT

Preveč lahko človek pozabi na besedo Gospodovo: Kdor hoče biti moj učenec naj vzame križ na rame in hodi za menoj.

Le udobno življenje bi ljudje radi in vsaka težava se jim zdi odveč, pa ne pomislijo, da je strma in trnjeva pot edina, ki vodi navzgor in ki pripelje človeka k pravi sreči, katero srce išče in po kateri človek res najde mir.

Prav zato je hotel sam Sin Božji stopiti na svet in nam dati nauk pravega življenja in zgled trnjevega križevega pota, da bi ob Jezusovem križu našli zemljani tolažbo in smer, po kaki poti se gre k sreči in kako je treba sprejemati bridkosti, ki nam jih življenje nalaga in Bog pošilja v naš dušni prid.

Zato pa je tako potrebno, da človek

LOS REFUGIADOS.

Hasta la fecha llegaron unos 600 refugiados eslovenos. En el mes de marzo, descontando los factores no previstos, se esperan unos 700, con los cuales habrá una inmensa tarea, pues entre ellos hay casi 100 familias con hijos. La gente soltera halla fácilmente ubicación, pero con las familias hay gran dificultad por las viviendas.

Dirigimos pues a todos nuestros amigos el pedido de darnos la mano en la búsqueda de empleos y de habitaciones.

Un problema difícil presentan también los intelectuales, pues hay empleados, profesores, maestros, médicos. Ayúdenos emplearles.

Dado que vienen desprovistos de todo, se necesitan también recursos para socorrer a esa gente en los primeros momentos, por lo cual pedimos donaciones.

Todos los informes, preguntas, encargos y donaciones se pueden dirigirse a nuestra Dirección o a Víctor Martínez 50, Capital.

LA SITUACION EN YUGOSLAVIA

La "socialización" dió ya grandes pasos. La industria y el comercio están casi exclusivamente en las manos del Partido Comunista.

Ahora se procede a la socialización del campo. A los grandes terratenientes ya se les quitaron las tierras. Existen todavía chacras con 25 hasta 45 hectareas el máximo, según la calidad del terreno.

Dado que la gente no correspondió a las invitaciones para unirse en las "cooperativas agrícolas", (en Rusia se llaman koljoses) tomó la autoridad medidas más efectivas para conseguir su propósito de liquidar la propiedad particular. Al campesino se le gravó con grandísimos impuestos que a penas alguno podrá pagar. Cuando estén endeudados no será difícil la socialización, ya que al campesino no le quedará otro remedio para no ser expulsado de su casa ancestral.

LA SITUACION RELIGIOSA

La lucha contra la Iglesia sigue, pero muy astuta, siempre bajo el pretexto de "proceder contra los curas que se meten en la política". Ahora, predicar la obligación de oír los domingos la misa, de no trabajar los días festivos ya es acto antinacional, porque el gobierno manda los domingos los trabajos voluntarios. El sacerdote, que se atreve a insistir sobre la celebración de los domingos, gana muy fácilmente uno 5 años de prisión por "ser enemigo del pueblo".

La persecución directa no se ve y hasta se toleran algunos seminarios reducidos por cierto, pues ni la cuarta parte de los aspirantes al sacerdocio de los tiempos pasados, se registra. Para toda la Eslovenia, que son cuatro obispados, no hay más que un seminario con unos 25 teólogos.

Rešenik. V svetem postnem času je torej ne le dolžnost temveč tudi potreba, da obnovimo spomin na Kristusovo trpljenje, zato pa opravljamo molitev križevega pota.

Povabljeni ste zato k Križevemu potu, katerega imamo vse postne nedelje pri sv. Juliji (Rivadavia 5652) ob 15.30 uri in na AVELLANEDI ob 16 uri.

Na VELIKI PETEK bo molitev križevega pota v spodnji cerkvi sv. Roze ob 16 uri.

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual

Director: P. Juan Hladnik

Pasco 431

T. A. 48 - 3361, 48 - 0095

Suscripción anual 5.— \$.

No. Reg. Prop. Intelectual 232329

De la prensa católica, anteriormente más floreciente que en ningún otro país, no hay más que dos hojitas semanales, una en Ljubljana otra en Maribor, y para ellas no dan más que cantidad limitadísima de papel, mientras los diarios comunistas salen voluminosos.

Tampoco se edita ningún devocionario, porque "no hay papel" y las existencias anteriores han sido quemadas.

Para que los sacerdotes queden reducidos a mayor mudismo se les truna en la cárcel. Continuamente hay entre 50 y 80 sacerdotes en la prisión que a veces termina con procesos sensacionales, otras se les amonesta y sin ningún juicio oficial, sin explicar las causas del castigo se les permite volver a su lugar. Así quedan mansitos.

Para que un sacerdote pueda ejercer su ministerio debe pedir al Poder la autorización que se niega a los sospechosos a los cuales se tiene luego confinados en la habitación.

Mientras tanto en el pueblo va creciendo el fervor religioso. Para demostrar su adhesión a la Iglesia, concurren piadosamente al templo. Si no tienen sacerdote rezan y cantan allí solos. Las iglesias son abiertas y mayormente no se impide al pueblo acudir a ellas.

IZ UPRAVE IN UREDNIŠTVA

Na očitke, da se D. ž. vtika v politiko je bilo že stokrat odgovorjeno. Stalno se ponavlja isti napad a vedno je ozadje eno in isto. Tisti, katerim je na potu Bog in Cerkev, vedno najdejo besedo politiko, ki jim je neke vrste atomska bomba proti "farjem". Oni si lastijo popolno pravico, da delajo, kar jim ljubo, da upeljujejo in zagovarjajo "svobodno ljubezen", "lajično vzgojo", "brezversko šolo", "razporoko" in podobne stvari, ki so v popolnem nasprotju z božjim naukom in gredo naravnost proti veri. Če pa se kdo oglasi v obrambo božje resnice in razkrinka kot nedostojno in za človeka pogubno tisto meseno modrost, katero prodajajo zapeljivci, pa navalijo nanj glasniki laži in zmote z očitkom, da se "vtika v politiko".

Le tako naprej!

Ko bi to bila le burka za oder, bi ne bilo tako bridko, toda tragedija, in obupno grenka, je ta stvar zato, ker zapelje človeštvo v greznico iz katere vodi izhod skozi rov strahotnega trpljenja.

Kakor vlak-dobro teče le, če je na tračnicah in se zvrne in strmoglavi v prepad, če zaide iz tira, prav tako je s človeštvom, če krene iz poti katero določajo božje zapovedi. Deset jih je in vse so važne in vse tako pomembne, da če človeštvo le eno pusti v nemar, je polom nizogiben.

D. ž. ima pa prav to nalogo, da opozarja katera je prava pot in kje preti nevarnost. Komur je to "politika", ne ve kaj je vera ali pa je hudoben.

Jasno je seveda, da sovražniku človekovega zveličanja ne gre v račun tako delo in od tod gonja nekaterih proti D. ž.

Toda D. ž. ne sme biti "mutast pes". Vsaj lajati mora v opozorilo tistim kateri resnico iščejo in se rešiti hočejo.

Pozor! Stoj!

Stokrat povedana in vendar vse preveč pozabljena je zgodba Kajnova. V njegovem srcu je vrela zavist iz katere se je izcimilo sovraštvo do lastnega brata. Bog je opomnil Kajna: Zakaj se srdiš? Zakaj je nakažen tvoj obraz. Saj vendar veš, da če boš storil dobro, boš prejel plačilo, če pa boš zakrivil hudobijo bo tvoj greh nad teboj. Tvoja strast je v tvoji roki in glej da jo obvladaš . . .

Prva nesreča je prišla čez človeški rod po zapeljevanju hudobnega duha, drugo je zakrivila zaslepljena zavist.

Ti dve nevarnosti ogrožata človekovo časno in večno srččo vse od začetka in sta toliko bolj nevarni, kolikor bolj je človek nepreviden proti njima.

Kakor je največja zvijača satanova prav v tem, da se pred svetom prikrije in vsili ljudem misel, da ga sploh ni, ker tako neopaženo rine človeka v pogubo, prav tako je pa tudi za človeka usodno, če pozabi na dejstvo, da je njegov srce polno raznih nagnenj in telo prežeto z nagoni, katere je treba modro in strogo obrzdati.

Seveda predpostavljata obe ti dejstvi tudi vero v Boga in v večnost. Je pač bedasto, če kdo Boga taji a verje v hudiča (čeprav je takih ljudi tudi nekaj). Nevernim in pohotnim ljudem kar ne gre v račun da bi bilo treba kdaj storiti drugače, kot se jim trenutno najbolj dopade. So kakor zdivjan konj, kateri slepo drvi v pogubo, ali kakor motor brez krmila, ki se bo raztreščil v prepadu.

To so globine, katere mora človek premotriti, da ve svoje življenje prav usmeriti. Niti niso imeli prav tisti, kateri so oznanjali, da mora človek v sebi popolnoma streti vse, kar je v njem telesnega ter zaničevati vse kar je minljivega, kakor tudi nimajo prav tisti, kateri menijo, da žive zato, da strežejo svojemu telesu in njegovim željam.

Podučeni po božji modrosti vemo to, da je minljivo telo bivališče neumrljive duše, ki je božja podoba in za večnost ustvarjena. Dolžnost človekova je, da si to "posodo v kateri nosi dušo" varje vse do tlej, dokler ni dopolnjena zemeljska naloga človekovega življenja, katero je vsakomur odmeril Bog. Tako vemo, da je telo tempelj božji in kot takega mora človek varvati in držati v spodobnem redu.

Kakor ima človek hišo radi sebe in jo zato v redu drži, da je spodobno stanovanje zanj, prav tako je telo bivališče duši in zaradi duše in radi njenega nadnaravnega namena je treba telo vedno tako vzdrževati, kakor je v skladu z nadnaravnim namenom človekovim.

DELAJTE POKORO . . . .

Ta nadnaravni namen mora voditi človeka, da odmeri telesu tisto vlogo, katera mu po pravici pristojna. Kakor mora konj služiti jezdecu in motor vozaču, tako je treba, da telo služi duši in ne narobe.

V sedanjem času, ko je človeku na razpolago premnogo stvari, s katerimi si more narediti življenje prijetno, če ima na razpolago denar, se marsikateremu dogodi kot pijancu, ki se zasedi v gostilni pri dobri kapljici in v prijatni družbi, med tem mu pa njegovo gospodarstvo gre v nič . . . .

Zato pa nas opominja Gospod Jezus premnogokrat k čuječnosti in delavnosti. Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo, je bil še slednjič ponovljen Gospodov opomin prav tedaj, ko je nastopil pot trpljenja v vrtu Gezemani.

V bistvu boja, kateremu se človeško življenje tako pogosto primerja, je prav težavna a neizbežna borba med telesnim poželenjem in dolžnostjo samozataje. Telo s svojimi nagnjenji je kakor deroč hudournik, kateri vse povali pred seboj, če vdere čez bregove. Če so telesna nagnjenja usmerjena prav, če je človek gospodar svojim željam in jih podredi z odločno voljo postavi, katero nam je dal Bog, tedaj je pa tudi s človekom tako kakor z reguliranim hudournikom, čigar deroča sila se spreminja v koristno elektriko, čigar vode namakajo polja. Človek, kateri ukroti svoja neurejena nagnjenja zavarje s tem svoje zdravje, zagotovi mir svojemu srcu, red svoji družini in zveličanje svoji duši.

Pohotnemu človeku, ki si zatiska oči pred božjo postavo, je zelo odveč, če mu kdo govori o zatajevanju. Besedo o svobodi vzame po svoje, prav v tistem smislu, pred katerim nas sveti Pavel posebno svari ko naroča: "bodite svobodni, pa ne kakor tisti, kateri svobodo jemljejo za krinko hudobije".

TISKOVNI SKLAD

Tiskarna je spet zelo povišala svoj račun. V zavesti da ima D. Ž. mnoge dobre prijatelje, kateri sprejmete potrebe dobrega tiska, ponavljamo že staro prošnjo; prispevajte velikodušno, da bo mogoče zmagati povišanje stroška.

Darovalcev ne navajamo sedaj več iz razumljivega razloga. Povemo le toliko, da je bilo v zadnjih treh mesecih 130.—\$ prispevkov.

Prosimo da za naprej prav tako vstrajno in požrtvovalno podpirate Duhovno življenje.

Rojaki v notranjosti obnovite naročnino in poravnajte stari dolg, ker sicer bomo prisiljeni ustaviti pošiljanje.

BEGUNCI

Od doma prihajajo pisma z izrecnim opozorilom, da naj se nihče ne druži z ljudmi, ki prihajajo iz domovine. S celim slovarjem nelepih imen skušajo tista naročena pisma zastuditi te ljudi predno sem pridejo.

Toda vse to seveda ne more prepričati stika z novodošlimi. eTdaj pa seveda kmalu sledi tudi spoznanje in tedaj rojaki na široko odpirajo oči meneč: "jaz sem bil pa čisto drugače informiran" . . . Tako počasi raste spoznanje kdo so begunci in zakaj so bežali in zakaj je "izdaalec" tisti, ki se z njimi druži.

Doslej jih je prišlo nekaj čez 700. Za Velikonoč jih pričakujemo spet precej veliko skupino.

Kdor bi mogel dati kak nasvet ali pomoč glede stanovanj in dela, naj sporoči na naslov Victor Martínez 50, Capital Fedral. Tam je pisarna begunske organizacije "Društvo Slovencev".

Kdor bi želel pojasnil iz domovine se lahko na to pisarno obrne.

Društvo pa prosi tudi vse dobre rojake, da bi po svoji moči kaj pomagali s prispevki, kajti Društvo ima mnogo potreb, da more nuditi prvo pomoč rojakom, ki pridejo brez vseh sredstev.

Tudi rojake v notranjosti dežele prosimo, da nam sporoče, če je v njihovem kraju kaka dobra možnost zaposlitve in stanovanj.

č. G. VINKO VODOPIVEC - 70 LETNIK

Na sv. Vinka dan, 22. jan. je praznoval v Kromberku 70ti god ta priljubljeni slovenski skladatelj. 16. jan. je bil njegov rojstni dan, katerega so verni Kromberčani slavili v dokaz ljubezni do svojega dušnega pastirja. Tudi on je doživel marsikatero bridko razočaranje tako v časih črnih nasilnikov, kakor tudi pozneje pod Nemci, a tudi sedaj, ob 70tem godu mu je bilo v mnogo večjo žlažbo zavest lepih pesmic, komponiranih Mariji na čast, kakor dopis, ki je izšel v "Soči".

NAROD NAŠ, NJEGOVA ZGODOVINA IN ZEMLJA V SLIKAH

se imenuje album, ki je izšel v Trstu na 66 velikih straneh z 273 slikami kot spomin 1200 letnice samostojne slovenske države v Karantaciji in 1100 letnice slovenske Panonije pod vlado Koelja.

Album stane 1200 lir v Trstu in Gorici.

PISMO IMA PRI NAS

Ipavec Alojz, doma od črnič, pisano na naslov Toplikar v Rosario, če kdo ve, kje je imenovani, naj nam sporoči, da mu pismo dostavimo. Piše mu sestra Vetrh Angela iz Gorice.

VELIKI TEDEN: četrtek ob 19 uri, petek ob 15 in 19 in nedeljo ob 8.30 bo slovenski spored in tudi prilika za spoved v spodnji cerkvi Santísimo Sacramento, ulica San Martín 1039 (Retiro).

ZAKAJ JE DANES HUDO NA SVETU?

Saj je vendar vsega dobrega toliko, da bi lahko bili vsi ljudje srečni in vendar je več nezadoovlnosti kot nikdar. Božja beseda nam daje jasen odgovor: zato ker ljudje nimajo prav urejenih svojih želja. Srečen je tisti človek, kateri nima nepotrebnih želja. Človek, kateri ima miljone v rokah, s katerimi bi si lahko privoščil karkoli, je bolj nezadovoljen, kot siromak, kateri ima zagotovljen svoj vsadanji kruh. To pa zato, ker nebrzdani bogatin lovi srečo, katere ni, kajti človek je ustvarjen za večnost in samo Bog in vera mu moreta napolniti srce. Skromen, siromašen in iz vere živeči človek pa je srečen, kadar ima to, kar telo res nujno rabi in ga navdaja zavest, da ima z Bogom svoje račune prav.

Vsa modrost, ali vsaj največja modrost srečnega življenja je v tem, da človek vse telesne in posvetne želje podredi večnemu namenu, za katerega je ustvarjen.

Danes so pa premnogi ljudje pozabili, da smo potniki v večnost in da je važno to, da prav prispemo do vrat večnosti. Če so se eni zasedeli na potu, jih bo vseeno obiskala božja dekla smrt in jih zalotila v uri, ko nanjo niso pripravljani. Če drugi menijo, da morajo imeti veliko vrečo, polno mnogegega zemskega bogastva, jih bo prav tista vreča tako bremenila, da ne bodo pravi čas pred vrati in jih bo tudi zateklo v uri, ko jim ne bo kar nič prav.

Zato pa nam sveta Cerkev v postnem času tako glasno ponavlja dolžnost, da premerimo, če ni nemara kako telesno nagnjenje postalo preveč nasilno, preveč neurejeno.

Ker se tako lahko zgodi, da človek postane suženj svojim telesnim željam, bodisi v požrešnosti, pijanosti, lakomnosti ali pa v nečistem poželjenu, zato je treba zaustaviti korak in pomisliti, če ni nemara res telo, ki je žival v človeku, dobilo nadvlado nad dušo, ki je podoba božja. Če se je kaj takega zgodilo, je čisto jasno, da se bo človeku zgodilo tisto, kar zadene jezdeca, če mu konj zdivia in izvije vajeti iz rok.

Konja je mogoče ukrotiti z brzdo in bičem. Neurejene telesne želje uredi človek z zatajevanjem.

Zato pa nam sveta Cerkev naroča post.

Ne zato, da bi izkazovala svojo oblast nad človekom, marveč kot modra mati, katera dobro želi svojim otrokom in jim naroča zato koristna pokenja v njihov lastni dušni in telesni blagor. Da bi pa ljudje bolj gotovo poskrbeli za ureditev svojega telesnega življenja in za pravo nadnaravno usmeritev svojega srca, zato pa zapoveduje post tudi pod grehom. Ne zato, da človeku njegovo svobodo omejuje, ampak zato, da mu v njegovi slabosti da oporo in moč.

KLJUČ DO SREČE.

Samo zaslepljenost ljudi je vzrok, da je toliko nesrečnih. Mesto da bi utesnili svoje nepotrebne želje do tistega, kar je res treba, se dajo ljudje vleči od svoje poželjivosti v nezmernost.

Mesto da bi vzeli zares nauk vere, da imamo nad seboj nebeškega Očeta, kateri skrbi za ljudi, katere je ustvaril; mesto da bi se potrudili biti dobri otroci božji in dobri bratje med seboj, se ženejo ljudje brez mere in meje za pozemskimi stvarmi, pozabljajo na Boga in na dušo in skrbje samo za telo in telesne naslade in za množenje bogastva; mesto da bi velikodušno pomagali bližnjemu v potrebi in se z njim veselili njegove sreče in sotrpeli z njim v njegovi nesreči, grabi vsak zase, misli vsak samo nase in če more celo tepta pravice lastnega brata.

Vse tako ravnanje je blodno in vodi v nezadovoljstvo, nesrečo in večno pogubo.

Ključ do sreče pa ima v rokah tisti, kateri doume, da je vse posvetno le sredstvo; da so vsa telesna nagnjenja le gonilna sila proti spolnjevanju življenske naloge; da je ravno v smoternem urejenju vseh nagonov, želja in potreb skrit ključ do resničnega srčnega miru.

Zato pa nam sveta Cerkev naroča zatajevanje. Zato se pa tudi v posebnih razodetjih novega časa, kot v Lurdu, Fatimi, Haede in drugod vedno ponavlja isto naročilo: pokora, pokora, delajte pokoro!

Kadar se postite, ne bodite kakor hinavci. Grdijo si obraze, da bi se ljudem pokazali, da se postijo . . . . Kadar se ti postiš, mazili svojo glavo in si omij svoj obraz, da ne pokažeš ljudem, da se postiš, ampak svojemu Očetu, ki tudi na skrivnem vidi. (Mat. 6).

NE BODITE KAKOR HINAVCI!

Vse verske postave in vse božje zapovedi imajo svojo obveznost v srcu

MARIJA SE JE PRIKAZALA

O dogodku, o katerem tu poročamo, se po svetu, zlasti pa v Rimu precej govori in tudi piše. Za njegov nadnaravni značaj pa ne moremo jamčiti, ker se cerkvena oblast o njem še ni nič izjavila. Vsekakor pa doogdek vzbuja zanimanje. Tako poročajo:

12. april, sobota pred belo nedeljo, je bil v Rimu lep pomladanski dna, Tramvajski sprevodnik Bruno Carnacchiola je po opravljeni službi vzel svoje tri otroke in jih peljal v evkaliptov gozdiček blizu trapistovskega samostana Tre Fontane, kjer je bil l. 67. obglavljen apostol Pavel. Samostan stoji nekoliko naprej od baziliki sv. Pavla proti Ostiji. Trije otroci so: desetletna Izola, sedemletni Karel in pa Gianfranco, ki ima štiri leta in pol. — Izola je začela tam trgati pomladno cvetja, dekka sta se pa igrala z žogo. Oče je sedel nekoliko v stran; potegnil je iz žepa beležnico in začel pisati vanjo. Zbiral je misli za govor, ki ga je nameraval imeti naslednji dan, na belo nedeljo, pred svojimi somišljeniki. V njem je hotel pobijati in smešiti češčenje Matere božje. Starši so ga bili katoliško vzgajili in se je tudi cerkveno poročil; pred kakšnimi petimi leti je pa na prigovarjanje slabih tovarišev odpadel od katoliške cerkve k protestantskim baptistom, nato pa k adventistom, ki so neka sanjarska verska družba in pričakujejo skorajšnji drugi Kristusov prihod. Strupeno je zasovražil Cerkev, njen nauk in njene služabnike. Dečkoma se je izgubila v goljavi pri gozdičku žoga, zato pokličeta očeta, naj jima jo pride poiskat. Res gre proti njima. Vidi pa, kako kleči najmanjši, Gianfranco, ob vhodu skalnate votline, kakršnih je več tam okoli, in kako ima ročici sklenjeni k molitvi. Oči ima uprte v gornji del votline in kliče: "Lepa gospa! Lepa gospa!" Oče se za to dosti ne zmeni in samo reče hčerki, naj pogleda, kaj je v votlini. "Nič ni", reče hčerka. Takoj nato pa tudi ona zdrkne na kolena in sklene roki; velike oči se ji svetijo, vsa presenečena kliče: "Lepa gospa! Lepa gospa!"

MILOST ZMAGA

Očetu se čudno zdi. Karlu, ki se stiska k njemu, reče: "Pa kaj je to, Karlo? Se greste kakšno tako lgro? Stopi še ti pogledat v votlino!" — "Ah, pojdi no!" se brani deček. Brž nato pa tudi on kleči ob votlini, sklepa roke in upira oči in kliče: "eLpa gospa! Lepa gospa!"

Bruno Carnacchiola se prestraši; njegovo izgrešeno življenje mu živo stopi v zavest. Pa že naslednji hip čuti dve roki, ki se dotakneta njegovih oči in mu odgrneta kakor nekaj zastor. Zablisi se mu žarka luč, v njej pa vidi prelepo srednje veliko gospo, črni lasje ji pod tilnikom valovijo nazaj na snežno belo haljo, ki jo ima prepasano z rožnato rdečim pasom. Preko glave ji pada zelen plašč nizdol do bosih nog, s katerimi stoji na skali. Roki ima na prsih; v desni drži knjigo. Resnobno se mu nasmelne. Potem obrne levo roko proti tlom, a jo zopet dvigne in dene na knjigo. Slovesno mu reče: "Jaz sem tista, ki sem v božji Trojici. Sem Devica razodetja. Ti me preganjaš. Pa bodi tega dovolj. Vstopi zopet v sveto ovčjo stajo, ki je nebeški dvor na zemlji! Devet prvih petkov, ki si jih bil opravil v čast presvetemu Jezusovemu Srcu, te je rešilo."

Potem mu je govorila — tako poročajo — še dalj kakor eno uro. Kot lju-

bezniva Mati ga je karala in učila; premenila mu je um in srce. Pripovedovala mu je tudi o sebi, od svojih prapočetkov v večnih božjih sklepih in načrtih do svoje zemске smrti in svojega vnebovzjetja. "Moje telo ni strohnelo, ni moglo strohneti", mu je rekla. Toplo mu je govorila o molitvi in jo je imenovala "zlato posodo". Obljubila mu je, da bo delala čudeže ozdravljenj, še bolj pa čudeže spreobrnjenj s prstjo te jame. Imenovala mu je nekega duhovnika; ta ga bo peljal k drugemu duhovniku, ki ga bo zopet sprejel v katoliško Cerkev. Zopet drugi duhovnik ga bo spremljal k papežu, kateremu bo on nesel njeno naročilo. Napove mu da bo zaradi njene prikazni doživel mnogo nasprotovanj in zaničevanja; ko bo pa od vseh zapuščjen in zaničevan, mu bo ona po materinsko pomagala.

Ko mu je nehala govoriti, se mu je nasmehnila. Po skali, na kateri je stala, je napravila dva koraka. Nato se je obrnila, pri čemer se je videl ves njen lep zeleni plašč; stopila je proti sredini votline in izginila v steni kamna lehnjaka.

BILA JE NEBEŠKA GOSPA

Deček Karel je zakričal "Lepa gospa! Zelen plašč!" in je skočil v votlino, da bi se dotaknil njenega plašča. Pa votlina je že bila prazna. Pač pa jo je napolnjevala močna, čudežna vonjava.

Bruno Carnacchiola je zaklical otrokom: "Ste videli? Bila je nebeška Gospa!" Nato je zopet sedel in zopet vzel beležnico. Za prejšnjimi stavki, polnimi bogokletnih sramotenj o Mariji, je zdaj v naglici opisoval to njeno prikazen. Tudi je vrisal v skalo: "V tej votlini se je 12. aprila 1947 prikazala Devica razodetja protestantu Brunu Carnacchioli."

Ko so se vsi štirje vrnili domov, je mati takoj opazila, da so nekaj izrednega doživeli. Zlasti mož je bil ves spremenjen. Vseh štirih se je še vedno držala močna izredna vonjava.

Sledilo je 16 za spreobrnjenca zelo mučnih dni. Nato ga je srečal nepoznan duhovnik in ga nagovoril z besedami, ki jih je bila Marija napovedala: "Zdrava Marija, sinko!" Mož in žena sta šla k spovedi in preklcala svoj odpad. Gianfranco, ki je bil rojen po odpadu staršev in zato niti krščen ni bil, je presel sv. rst, Izola pa prvo sv. obhajilo.

Spreobrnjencu se je Marija — kakor poročajo — še štirikrat prikazala. V četrty prikazni mu je naročila, naj gre k redovnicam Maestre Pie Filippini, ki naj molijo za okoliške brezbožnike. Za njihov samostan do takrat ni nič vedel, morali so mu ga drugi pokazati.

Tramvajski sprevodnik Bruno Carnacchiola vrši dalje svojo službo. Mnogi ga blagrujejo za nadnaravno srečo. Mnogi ga pa tudi smešijo; kakšen ga je že tudi udaril po licu ali mu pljunil v obraz. Takim reče sprevodnik: "Bodite veseli, da mi tega niste storili pred nekaj meseci. Takrat bi vam bil drugače odgoovril". S ponižnostjo, krotkostjo, ljubeznijo in potrpežljivostjo skuša popraviti svojo slabo preteklost in svoj slabi vpliv.

Jasno je, da te prikazni niso bile kakšni bolezenski prividi ali halucinacije. Take privide ima človek le, če ima bolezen z visoko temperaturo in torej z velikim pritiskom krvi na možgane, ali pa tak, ki je živčno zelo zelo bolan. Živčno bolni imajo očesne privide; če bolezen še bolj napreduje, dobijo tudi slušne privide. Bruno Carnacchiola je

in v vesti. Radi Boga je treba delati dobro, Bogu v zadoščenje za storjene grehe se je treba pokoriti; iz ljubezni do Boga je treba bližnjega ljubiti kakor samega sebe; oblast nad samim seboj tirja od nas pokoro.

Če začne človek dobro delati zaradi človeških ozirov, pa naj bo to že miloščina, post, molitev ali pokora, bo samega sebe goljufal.

Toda prav tako ne vredno pa je hinavsko iz strahu pred ljudmi delati drugačen obraz, kakor je tisti, katerega v resnici moramo imeti. Kadar je treba dati javno dober zgled, javno izpričati vero in zvestobo do Boga, je pa prav tako nevredno celega človeka, če pravi da "noče storiti tega kar mu vera nalaga, da ga ne bodo ljudje gledali". Kadar je treba dati javen dober zgled, mora človek razumeti tudi tisto besedo Gospodovo ki pravi: "Kdor mene prizna pred ljudmi, ga bom tudi jaz priznal pred mojim Očetom. Kdor pa mene zataji pred ljudmi, bom tudi jaz njega zatajil pred mojim Očetom, ki je v nebesih.

Vpij, ne odnehaj! Dvigni glas kakor trobenta in očitaj mojemu ljudstvu njihovo hudobijo . . .

Dan za dnem me iščejo in pravijo da hodijo po mojih potih . . .

Delajo se, kot da so pravični in ponavljajo: zakaj smo se postili, pa se nisi na nas ozrl? . . .

Glejte: v dan vašega posta ste iskali sami sebe! Vaše dolžnike ste navijali! Za prepir in za zdražbo ste se postili in s pestjo ste druge bili.

Tako se pač nikar ne postite več v naprej, če hočete, da bo vaša prošnja zgoraj uslišana.

Ali je mar pravi post v tem, da človek čez dan kaže kisel obraz; da zviija vrat in se odeva z raševino in potresa s pepelom? . . .

Kaj menite da je bistvo posta v tem?

Tole je pravi post, katerega hočem jaz, tako govori Gospod:

Strite vezi brezbožnosti! Olajšajte breme trpečim; pomagajte v svobodo krivično zaprtim. Lajšajte vsako gorje! Dajte gladnim vaš lastni kruh, tujce in brezdomec sprejmite pod vašo streho . . .

Tako delaj in te bo razsvetlila luč in te bo osvežilo zdravje in tvoja pravičnost bo šla pred teboj in tvojo prošnjo, katero bo Gospod uslišal . . . (Izaija 59).

pa takrat bil in je še sedaj telesno in živčno popolnoma zdrav. Telesno in živčno so popolnoma zdravi tudi vsi trije otroci. — V bolezenskih prividih človek gleda in posluša to, kar je v njegovih mislih in željah, ki jih tako rekoč vrže iz svoje notranjosti v zunanji svet. To, kar je videl in slišal Bruno Carnacchiola, je pa bilo popolnoma nasprotno njegovemu mišljenju in hotenju. Tudi otroci, ki so bili vzgojeni brez vere, so videli nekaj, kar gotovo ni prišlo iz njihove duševnosti.

NENAVADNO OZDRAVLJENJE

Mati božja je bila že v prvi prikazni obljubila, da bo delila "blagoslov in ozdravljenje vsem, ki z vero pridejo v to votlino ali, ki se potresejo s to blagoslovljeno prstjo". Zato so takoj začeli hoditi k votlini pri Treh Fontanah taki, ki so jih trle telesne ali dušne težave. Duhovniki, ki imajo stik z dušami, pripovedujejo tudi o teelsnih ozdravljenjih. Seveda Cerkev tudi o tem še molči in samo strogo preiskuje.

Zdravnik dr. Jožef del Duca je kmalu, na sv. Alojzija dan, 21. junija, dal jasno izjavo o izrednem dogodku, ki ga hočemo tukaj omeniti:

Karel Mancuso, krepak 36 leten mož, bivajoč v Rimu, Via Bucimazzo 18, je letos 12. maja padel iz dvigala več ko 4 metre globoko. Takoj so ga peljali v bolnišnico sv. Kamila, kjer se z rentgensko fotografijo dognali, da ima zlomljeno medenico (kost v kolku) in kosti leve roke. Roko in spodnji del života so mu dali v oklep iz gipsa. Zlomljene kosti so ga silno bolele. Proti volji zdravnikov se je dal po 13 dneh prepeljati v svoje stanovanje. Na bolniški avto in na njegovo stanovanje ga je z največjo pazljivostjo čevalo več bolniških strežnikov, ker mu je vsak premik kosti povzročal neznosne bolečine. Zaradi bolečin si je tudi dal odstraniti z života mavec. Okoliški prebi-

valci so večkrat slišali, kako ječi in kriči.

O njem so zvedele tudi redovnice, imenovane "sestre sv. Jožefa od Buenos Airesa". Poslale so mu nekoliko prsti iz votline pri Treh Fontanah, da bi jo natresel na zlomljene kosti. Bil pa je tako malo veren, da tega ni storil, a pč pa je 7. junija dovolil, da mu je to prst natresel neki prijatelj. V hipu so prenehale vse bolečine. Skočil je s postelje ter si potrgal vse obveze, čutil je, da je popolnoma zdrav. Hitro se je oblekel in tekal na cesto, od tam pa na trg, kjer je bilo zbranih več njegovih znancev. Vsi so vedeli o njegovem nesrečnem padcu in njegovih bolečinah, nekateri so bili slišali tudi npegovo vpitje in kričanje. Začudeno ga zdaj gledajo, ali je to res on. — Predstavi se zdravnikom v bolnici sv. Kamila, ki ga zopet z rentgenom fotografirajo. Slika pokaže, da so kosti na roki in medenica še vedno prelomljene; nič več ga pa ne bolijo in kljub zlomu lahko dela vse zgiibe. Včasih zabava svoje znance s tem, da nateguje kožo in mišice in rožlja z zlomljenimi kostmi. In kako zelo se sliši to rožljanje! V zadnji vojski je bil dobil rano na desni peti; pa je tudi ta rana ozdravljena. Tako je njegovo stanje vse skozi do danes. Tudi on je poslal veren, odločen katoliški mož, iz dna duše hvaležn Bogu in Devici razodetja.

Kakor rečeno, se cerkvena oblast o teh dogodkih še ni nič izjavila.

V podobnih primerih ne smemo biti preveč lahkoverni, kajti o marsikakem "prikazovanju" se je že govorilo in pisalo, a ga Cerkev ni potrdila. — Prav tako narobe bi bilo, ako bi taka prikazovanja načelno odklanjali, češ da so nemogoča. Bog se v zgodovini poslužuje tudi takih sredstev, da pripelje nevernike in grešnike na pravo pot.

Promesas Engañosas

VIII. CAPITULO.

LA LUCHA DE CLASES. — LA DICTADURA DEL PROLETARIADO

1. La Ley eterna del progreso. 2. La lucha de clases. 3. Crítica de esta teoría. 4. El rencor de clases. 5. El Comunismo fomenta odio. 6. La dictadura del proletariado.

Conforme con su moral de clases pregona el comunismo una lucha sin cuartel entre ellas. Veremos ahora como fundamenta filosóficamente este postulado de su materialismo bruto.

1. LA LEY ETERNA DEL PROGRESO.

El materialismo marxista enseña que la vida y la historia de la humanidad son una evolución continua de la materia. La sociedad humana está fatalmente sujeta a la ley de la evolución social. Resistirle es cosa estéril. Esa ley impone a la sociedad formas cada vez más perfectas en el orden social y económico. Toda la vida tiene que evolucionar en tal sentido. En esta marcha evolucionista se presenta un momento, en que la forma económico-social existente, cimentada sobre el grado anterior, resulta ya anticuada e imposible. Por eso hay que sobrepasarla. Pero siempre hay cierta capa de la humanidad, a quien le conviene la forma antigua, por lo cual se opone a la modificación, aferrándose a las condiciones anteriores. Así se desencadena necesariamente la revolución social, cuyos protagonistas son gente progresista. Luego de una lucha, corta o larga, liquidan ellos la forma antigua y abren así el paso para que se establezca otra forma superior de la vida económico-social. La tirantez entre las clases es por lo tanto inevitable, lo mismo que la lucha entre ellas, ya que tal es el camino hacia las nuevas formas sociales. La manera de esta evolución es entonces dialéctica, (véase cap. VI.), lo que quiere decir: una situación odiosa provoca la reacción; de esa fricción nace un orden superior del progreso. Según esta doctrina no siempre corre la evolución económico-social aparejada, ni es orgánica, sino a veces violenta, mediante patentes rupturas; e s entonces revolucionaria.

2. LA LUCHA DE CLASES.

Puesto que en cada forma social hay, según el comunismo, cierta capa de gente en situación privilegiada, se produce, por la misma ley de progreso, la lucha de las clases. Toda la historia, afirman, es encarnación de esa lucha entre las clases. Los libres y esclavos, patricios y plebeyos, aristócratas y feudales, artesanos y ayudantes, capitalistas y proletarios, en fin: los opresores y los oprimidos se trababan siempre en contiendas y siguen, aunque disimuladamente, su lucha, que ha de acabar con la transformación de toda la sociedad y con el exterminio de las clases en pugna, hasta que se logre establecer una nueva sociedad sin clases.

La sociedad actual burguesa, establecida sobre las ruinas de la sociedad feudal, se empeñó en tapar las diferencias sociales antiguas, pero creó clases nuevas, nuevas posibilidades de opresión y nuevas condiciones de la lucha de clases. Ahora toda la sociedad está partiéndose cada vez más claramente en dos inmensos campamentos antagónicos: el burgués y el proletario.

3. CRITICA DE ESTA TEORIA.

Sin admitir el principio del materialismo dialéctico, reconocemos la existencia de la división de la humanidad en distintas clases sociales. También admitimos la modificación de estas clases y sinceramente nos agra-

daría aquella forma social de la uniformidad entre todas, si eso fuera posible.

Pero desde ya hemos de rechazar la idea, de que la clase caracterice al hombre esencial y principalmente. El individuo pertenece también a la familia, al estado, a su patria tan esencialmente como a su clase social. No podemos admitir que el hombre sea en primer lugar el productor y que su característica exclusiva es su condición de tal o su relación con la producción. Antes que productor es cada hombre persona con dignidad inalienable. Su fin primario es muy superior a la producción de bienes materiales en la tierra.

Una vez subrayado esto, reconocemos gustosos, con el comunismo, la real existencia de la lucha de clases, y también la realidad histórica de la importancia de dicha contienda a través de los siglos. No negamos tampoco, que esa tirantez ocasionó progreso a través de las fricciones económicas y sociales, que abrieron múltiples reformas estableciéndose condiciones más justas y más conformes con la justicia.

También reconocemos la necesidad de aplicar a veces la fuerza contra el egoísmo y voracidad humanas, en defensa de los débiles e incapaces para defenderse de la opresión y la explotación. Esta es en realidad la lucha entre los que reclaman la modificación de las condiciones sociales y los que quieren mantenerlas. La oposición de intereses existió siempre. Nunca faltaron los poderosos que oprimieran a los débiles. A través de toda la historia se puede seguir, cual hilo rojo, las revoluciones y rozamientos sociales. Cuando se trata de combatir al egoísmo, no vacilamos los católicos en lanzarnos a la realización de la justicia social.

Pero no podemos aceptar la afirmación comunista de la lucha inevitable, catastrófica y de exterminio. ¿Qué es lo que nos puede obligar a la creencia, de que el hombre no es otra cosa que juguete de unas leyes económicas sociales imaginarias, según la doctrina del materialismo dialéctico? Bien sabemos que el hombre es el actor principal de su situación. Sus pasiones, su egoísmo e ignorancia, son obstáculos que traban la evolución armónica de la humanidad, que progresa a medida que el hombre alcanza el dominio de sí mismo y del mundo que lo rodea. ¿Por qué hemos de creer en la imperativa división de la humanidad en clases de explotadores y explotados, y que el bienestar de los débiles exige como condición exclusiva el exterminio total de los poderosos?

Véamos, quienes son aquellos explotadores. Por cierto que hay quienes juntaron su fortuna explotando y abusando de sus obreros. Les condenamos y reclamamos el arreglo de la vida social, para que sean eliminados los explotadores. Pero hay también algunos que reunieron sus bienes con su industria y talento especial, inteligencia, preparación y también economías y modestia. Lo mismo ocurre en la Rusia soviética, pues allí tampoco son todos iguales. Junto al director, ingeniero, inspector y comisario con sueldos altos hay obreros de múltiples categorías y diversa remuneración hasta el pobre peón.

La historia habla de luchas, pero nos presenta también largos períodos de vida tranquila, arreglándose los intereses antagónicos con espíritu de comprensión mutua, como en la Edad Media, la de las corporaciones, las que se intentan implantar de nuevo hoy y no sin resultados promisorios. Tampoco la evolución actual comprueba la teoría marxista de la agudización de la lucha de clases, pues en los países donde se tomaron las medidas sociales acertadas en favor de la gente obrera, reina plena tranquilidad. En muchos países ocurre lo

contrario, sólo como consecuencia de los esfuerzos subversivos del comunismo que conspira contra la tranquilidad del pueblo.

4. EL COMUNISMO PROVOCA EL RENCOR DE CLASES.

Supone que la lucha de clases sirve a su objeto. Pero para que sea eficaz, esta lucha debe inspirarse en el odio. El comunista debe compenetrarse del rencor irreductible contra el capitalismo. Por su amor al proletariado, predica el comunismo, ha de odiarse la burguesía. Sólo un odio feroz, incansable, el "odio sagrado" infiltrará a la clase proletaria la fuerza suficiente para terminar victoriosamente la guerra contra la burguesía.

El comunismo no deja de alimentar entre sus adeptos ese odio rencoroso contra todo lo que no es suyo. Lo considera como condición esencial de su programa. **EL COMUNISMO ES LA RELIGION DEL ODIO.** ¿A quién no ha de repugnar semejante doctrina? ¿Quién puede creer que éste sea el camino hacia una sociedad donde no habrá ni clases ni odio? Ya dijimos que nos resulta bien simpática la idea de una sociedad sin clases, si fuera posible. ¿Pero? no es una insensatez evidente creer, que mediante el odio podría establecerse una sociedad de justicia y caridad? También el cristianismo se empeña en establecer una sociedad justa y sin odio, pero se vale para tal fin de medios diametralmente opuestos: no del odio sino del amor a la justicia.

Es notorio de qué medios se valió el comunismo en los países donde se interpuso. ¡Enormes son los sacrificios en vidas, indescriptibles los desmanes que cometió contra la población pacífica en Rusia, Méjico, España y últimamente en Polonia, Lituania y Yugoslavia! Los horribles masacres en masa de millares de gente, los asesinatos individuales, los exterminios de pueblos enteros o de familias, las iglesias destruidas, los colegios y claustros allanados y expropiados, los obispos, sacerdotes, laicos intelectuales, y religiosas torturados, encarcelados o muertos entre atrocidades bestiales, son una acusación clamorosa contra el salvajismo del comunismo. Quién, dotado de sensatez, puede aceptar la creencia, de que éste es el camino que conduce a la dicha de la humanidad futura?

Y lo más característico es que éste es el camino del comunismo en todos los países sin distinción, en donde llega al poder. En todas partes la misma bru-

talidad y crueldad contra los que considera sus opositores, primero los dirigentes del pueblo, especialmente sacerdotes, luego religiosos y laicos católicos y finalmente contra todos los que se atreven a pensar con su cabeza. Y ha de saberse que esos desmanes no son efecto de estallidos momentáneos y rencores individuales, sino doctrina directa y esencial del comunismo, la herejía más brutal que jamás se vió en el mundo, que para su camino reclama esencialmente ríos de sangre. Cuando no halla oposición organizada y enemigos para sus fanáticas matanzas se busca sus víctimas por medio de calumnias. Su fanatismo necesita pábulo, como el fuego leña. De lo contrario, se apaga.

5. EL COMUNISMO FOMENTA ARTIFICIALMENTE EL ODIO

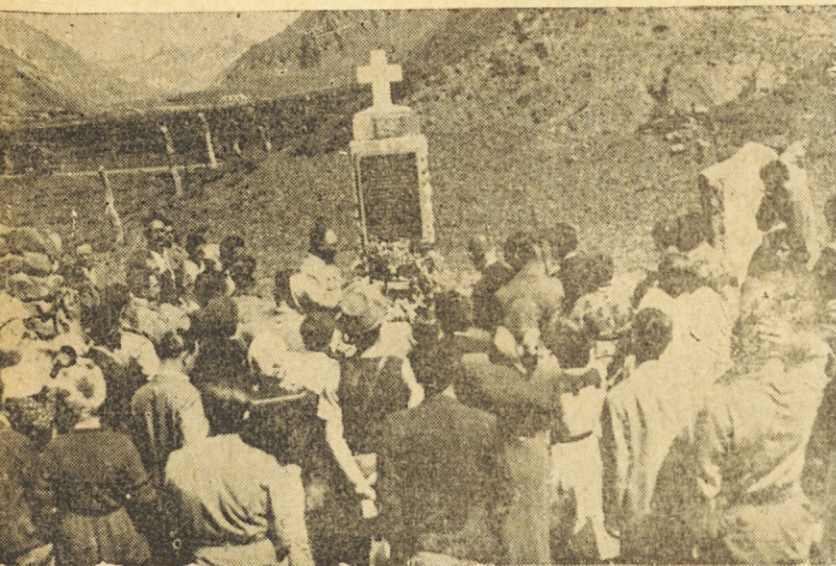
Los rozamientos entre el patrón y el obrero son algo universal. Se trata de la ganancia y del sueldo que siempre se presta para fricciones de las partes interesadas. Lo mismo pasa en el regateo entre el vendedor y el comprador. Nadie quiere salir perdiendo. ¡Pero eso no provoca necesariamente el odio de clases! Llegar, sí, hasta esa altura, si la tirantez se fomenta intencionalmente y se crea la mentalidad de irreconciliación.

El odio de clases no puede ser constructivo. La Iglesia lo condena. Pero no condena por éso las reclamaciones obreras justas. Al contrario. No deja de recomendar a los obreros la organización en su defensa. Pero, sí, que condena la Iglesia el odio, la injusticia y la violencia. Del mismo modo que puede reemplazarse ahora un puente de madera por otro de hierro, sin parar el tránsito, también podrían introducirse modificaciones profundas en la estructura económico-social de nuestra época. La participación del obrero en los medios de producción es posible, y en muchos casos ya realidad, sin revoluciones sangrientas. La sociedad es orgánica. El camino de la dicha existe necesariamente en la colaboración de todos. El odio que desune la sociedad, la destruye.

El odio separa, el amor une. El cristianismo es la religión del amor. Esta es su esencia, pues "Dios es caridad" (1. Juan 4.8). La Encarnación y la Redención lo ilustran. El amor fraternal debe ser la característica del cristiano. El amor ocupa el primer lugar entre las virtudes. El odio es el más detestable de los pecados. La historia de la Iglesia es la historia de la caridad cristiana. La paz fué siempre el objeto supremo de los esfuerzos de los prelados católicos. "La paz de Cristo en el Reino de Cristo" fué el lema del Papa Pío XI. Las encíclicas pontificias insisten en que, para la solución de los problemas sociales, la caridad es indispensable, como lazo de unión. La justicia puede eliminar abusos, pero unir los corazones en armónica cooperación lo puede sólo el amor que se inspira en la enseñanza evangélica del Padrenuestro, de que todos los hombres somos hermanos ya que todos somos hijos del mismo Padre celestial y hermanos de Jesucristo. Cuando sufre uno, debe ser la suya la pena de todos. Así hemos de sentirnos todos unidos, como peregrinos comunes a través del valle de lágrimas hacia la felicidad eterna en la Patria Celestial.

6. LA DICTADURA DEL PROLETARIADO

No podemos aceptar la lucha que se inspira en un odio furioso. Tampoco podemos admitir la dictadura y el terrorismo proletario, considerado por el comunismo como camino hacia la estructura final de su sociedad sin clases. El comunismo sostiene que en la futura sociedad de sus sueños ya no habrá Estado. Desaparecerá por sí solo, junto con las clases cuyo producto es. Sin embargo, como medida transitoria, es necesario apo-

Sobre el sepulcro de † P. José Kastelic.
Na grobu rajnega g. Kastelica ob drugi obletnici
njegove smrti.

derarse del Estado como instrumento para llevar a cabo la realización del ideal proletario. El primer paso en ese camino es apoderarse del poder. Desde esa posición podrá incautarse de todas las fuentes de la producción y del capital, concentrando así en sus manos la autoridad y poder absolutos del Estado.

El Estado antes de desaparecer tendrá que servir a la clase obrera por un período indefinido como instrumento de la dictadura política. Mediante él exterminará el proletariado por siempre, así lo afirma el comunismo, a sus enemigos junto con la sociedad burguesa. De modo que, al incautarse el proletariado del poder, no se terminará aún la lucha de clases. Al contrario. Entonces recién empezará con violencia ilimitada y sin consideración alguna, según enseña Lenin en su libro "Las enfermedades infantiles del comunismo". Entonces tendrá que darse el golpe certero contra los enemigos del proletariado; entonces estará capacitada la dictadura del proletariado para llevar la revolución también a otros países. Para alcanzar el objeto final, la dictadura del proletariado tendrá que proceder sin ningún escrúpulo. El hierro se endurece a fuerza de golpes. Han de usarse todos los medios y violencias. No ha de haber ni sentimientos, ni afectos, nada de humanitarismo afeminado, nada de debilidad! Cuando empiece la lucha, hay que llevarla a cabo sin vacilar en la elección de medios, ahogando todos los afectos, sobreponiéndose a todos los sentimientos.

Todo éso está en acuerdo completo con la moral comunista. El objeto es: apoderarse del poder y luego, valiéndose de la omnipotencia del Estado, exterminar a sus enemigos. Si se oyen ahora las críticas comunistas contra la situación social actual (pero ellos jamás admiten críticas allí donde mandan), no hemos de pensar que las inspira la preocupación por el arreglo más justo de las condiciones de la vida. ¡Nada de éso! Lo que les impulsa es su teoría del materialismo dialéctico, de que ha de continuar la lucha y subir la tirantez hasta explotar. El comunismo es revolucionario no sólo porque exige una reforma total de la sociedad, sino también porque la vislumbra sólo mediante la revolución y la dictadura del proletariado. Por lo tanto el comunismo no simpatiza con las reformas sociales para mejorar las condiciones del proletariado. Considera como enemigos a todos los que pretenden mejorar las condiciones de la clase obrera, ya que con eso ponen trabas a los perversos planes de su revolución planeada. Para llevar a cabo la pretendida revolución no hay

mejor medio que el obrero hambriento y disconforme. Por éso miran los comunistas con tanta furia todos los intentos católicos, democráticos o socialistas que tienden a beneficiar al obrero. Por éso buscan mentiras, calumnias y astutas tergiversaciones con todo intento de mejora social.

Cuando aparecen los comunistas en la lucha por las reformas sociales, no lo hacen con sinceridad sino tan sólo para ocupar posiciones, desde las cuales inspirar cada vez mayores pretensiones, atizar mayor descontento y por ese camino minar cada vez más la tranquilidad pública. Los dirigentes obreros, y organizaciones gremiales o sociales, útiles para obtener pacíficamente mejoras sociales, sirven a los comunistas como instrumento sólo para introducir mayor descontento y así apresurar la revolución, pues la mejoría de las condiciones sociales obreras entorpecen su programa destructivo.

Por eso gritan: Adelante la revolución. El poder a las manos del proletariado... Y cuando lo consiguen lo primero es eliminar todo vestigio del orden social viejo. Este es el único modo de alcanzar su pretendida nueva sociedad. "No basta apoderarse del Estado y continuarlo en su modalidad. La revolución proletaria no ha de conformarse con apoderarse del Estado sino que tiene que aplastarlo" (Stalin).

Por eso lo caracteriza un terrorismo criminal que provoca hasta matanzas entre los antiguos compañeros, que instiga a los hijos contra sus propios padres, que estrangula a los no deseado sin piedad. Y si el Estado procede en nombre del proletario no resulta por eso menos dolorosa la injusticia cometida. ¿Dónde terminará ese terrorismo? Lo que es evidente, es que jamás se verá realizado su sueño insensato. Uno se estremece de horror al leer los relatos horripilantes de los crímenes que cometió el comunismo y sigue cometiendo en los países que conquistó ultimamente. ¡Pensar que, en su fanatismo ciego, los comunistas no atinan a comprender que obran posesionados de una horrible locura! Se burlan de los creyentes, de que "creen en cuentos infantiles" porque creemos en el Evangelio demostrado con tantos milagros de Jesucristo y comprobado por dos mil años de historia; pero consideran digno de hombre juicioso el creer en los disparates de un fantaseador! ¡Digno castigo para el hombre que niega la fe y la Verdad de Dios, para ser engañado por una mentira humana!

Panorama del Aconcagua. Las líneas indican las direcciones de la subida.

Rajni g. Jože Kastelic je dospel do podvrha, njegovo truplo pa so našli nekako sredi velike snežne strmine, nekoliko nad robom strmega prepada.

Ni mu bilo dano da bi postavil kot prvi duhovnik križ na Akonkagua, kakor je želel.

Naj v miru počiva.

Sveta maša zanj bo 8. marca ob 12 uri pri sv. Roži.

POTNI SPOMINI

Rojakom v Rosariju, Santa Fe, Paraná in Córdoba se iskreno zahvalim za ljubeznjivi sprejem, katerega sem doživel v vseh krajih.

Seveda je nekaj takih, a sem jih našel mnogo manj, kot sem pričakoval, kateri imajo za "farja" le psovko.

Prav to dejstvo mi je bilo v veliko zadoščenje, ker sem spoznal, da sedanja zmota, v katero je zašlo precej ljudi nehoté in nevede, stopa na tisti položaj, kateri pristojta vsaki bogomrzní stvari. Prav malo resnih in prevdarnih ljudi še verjame v rdeča nebesa. Vedno bolj se jasni spoznanje v tistih, kateri so trenutno uprli svoje narodne náde v zvezdo, katero so pripeli partizani na svojo zastavo.

Kljub skrajnemu naporu propagande, da rojake navduši za "ljudsko demokracijo v Jugoslaviji" prevladuje vsak čas večje nezaupanje. Redka pisma, ki vabijo domov, nikakor ne morejo preglasiti obilice boleasnih opozoril, ki trepečejo skrita med besedami, pisanimi po naročilu od zgoraj.

To je vtis, katerega sem dobil na mojem potovanju.

Podrobnih podatkov ne bom omenjal, ker bi siver kdo od ljubeznjivih rojakov imel celo kake nevsrečnosti.

Vsem torej moja iskrena zahvala.
Janez Hladnik.

DRUŽINSKO VESELJE. V Salti se je rodila Kumarjevim 21. febr. hčerká Isabel Susana. Oče je doma iz Kojškega in je uslužben v YPF. v Salti.

BREZJE. Lani na Vel. šmaren so zagrali velik krik o menihih-špionih pri Mariji Pomagaj in so dva tudi zaprli, češ da skrivajo orožje in druge obdolžitve, katere so vse slonele na podtahnjenih predmetih, katere so našli pri preiskavi. Če bi bili patri res česa krivi, bi jih sedaj pač ne spustili domov, ko so bili obsojeni na več let ječe. Šlo je le za to, da bi se onemogočilo romanje, toda narod je drugače odgovoril, kot so oblastniki želeli. Ker niso mogli romati več z vlaki, so na peš hodili dneve in dneve daleč in Marija tudi dela, čeprav božjim sovražnikom ni prav.

SVETE GORE OB SOTLI, znana štajerska Marijina božja pot, spada jo v župnijo Šent Peter. Ker se tam veliko ljudi zbira k zaupni molitvi je tudi nekaterim na potu, župnik Alojzij Pavlič pa je tako drzen, da noče biti član OF in je celo povedal zakaj ne: Da ni bil in da ne bo, ker tam niso pravi ljudje. Zagrešil je pa še to hudobijo, da je imel v svoji sobi sliko dr. Miha Kreka, ki je obsojen kot vojni zločinec. Koliko kazni bo za "ta dva zločina" dobil, še ne vemo, ker so ga začeli narađati po časopisju, ga gotovo nekaj čaka.

KRIZE NA GORENJSKEM. Priljubljenega župnika so zaprli. Toda kljub navdušenim govorom ministra Fajfarja, ki je gori raste ob farškem kruhu, ki so mu ga dajali lazaristi, kjer se je šolal zastoj, ne more prepričati ljudi, da so duhovniki narodni izdajalci. Ker je možkih malo in pa tudi nevarno je goovriti, zato so se pa dvignile ženske in povedale svoje in Fajfar je spoznal, da imajo ljudje le raje "izdajalske in reakcionarne duhovnike" kot pa ministre, ki so bili nekoč "krščanski socialci".

PROKLETSTVO DELA. V Hrastniku so z udarniškim delom v nedeljah zgra-

dili most čez Savo. Meseca novembra je Sava z mostom naredila po svoje.

V **ZALOGU** pri Ljubljani so postavili velikanski silos (žitnico), ki je stala 3 milijone, da bodo v njej hranili žito petletke. Ko je bilo zgrajeno, je bilo vse narobe in je tako v zrak šlo 3 milijone denarja, vrag pa je vzel nedeljsko delo.

SV. ANTON V SLOV. GORICAH. 1. nov. je umrl č. g. **IGNACIJ PALUC**, kaplan star 40 let. Med vojno ga je zadel izgon, ki mu je izpodkopal zdravje.

V **LJUBLJANI** je umrl redovnik P. **POVŠIČ ALOJZIJ**.

TRST. Za del škoflje, ki je padel pod Jugoslavijo je imenovan kot apostolski administrator dr. **DRAGUTIN NEŽIČ**, iz Zagreba.

PODSABOTIN. Ko je prišla rdeča svoboda so si nekateri vaščani veselo meli roke, češ, da bodo sedaj postali gospodarji cerkvene zemlje, ki so jo preje imeli v najemu. Pa se je zgodilo, da morajo sedajl ačati 10 krat višjo najemnino, če bi se ne dalo na skrivaj kaj vtihotapiti v Gorico, bi ljudje obunali v razočaranju. Toda zelo nevarno je nositi v Gorico jajca in maslo.

BREGINJ. Pri nas je strašno pusto postalo. Gostilne so prazne. Ni vina, pa tudi denarja ne. Ljudje pa tudi nočejo v gostilne, ker se nimaio kaj meniti, ker eden drugemu nič več ne zaupa.

V **PREDOSLJAH** je umrl Blaž Orebar, oče begunskega župnika Antona Oreharja.

IVAN TRINKO - 85 LETNIK. Narodni buditelj in duhovni vodja Beneških Slovencev Ivan Trinko je slavil čil in zdrav svoj 85 god 23 januarja. Častiljevi starček živi v Trčmunu.

SLOVENSČINA V VATIKANSKEM RADIJU. Na kratkem valu 31.06 oddaja Vatikan v četrtek in soboto ob 19 uri pol ure slovenskega programa.

SVETE VIŠARJE so imele v preteklem letu 400 maš, 6000 obhajil in 10.000 romarjev.

BORŠT PRI TRSTU. Na Božič se je pričel sv. misijon, ki je lepo potekal, kar pa seveda ni šlo v račun komunizmom. 29 dec. so se vtepli v cerkev, na glas govorili med pridigo, ki je bila za mladino, celo kadili so in govorniku v besedo mrdali. Okrog cerke so pa prepevali "Bandiera rossa".

DEMOKRATIČNA PRIMORSKA VSTAJA

Pred Božičem se je vršilo v Trstu zborovanje vseh Slovencev, kateri so že prišli do spoznanja, da je bila OF samo krinka, s katero je komunizem izpeljal svojo revolucijo v skladu s programom komunistične stranke. Najboljši primorski Slovenci so v svojem narodnem navdušenju prezeli kaj je ozadje OF. šele po 6 tedenskem rdečem teroriju v Trstu so se začele ljudem odpirati oči.

Sedaj, ko je Trst postal svobodno mesto, so na vsi zdravi narodni ljudje spet stopili skupaj, da položijo temelje za skupno akcijo v boj za srečnejšo slovensko in slovansko bodočnost. Trst predstavlja sedaj edino točko slovanske zemlje, kjer komunizem ni mogel

streti narodnih svobodščin, zato je pa seveda tudi silna naloga tržaških Slovencev, da stoje kot en mož v borbi za bodočnost.

V tem duhu so se pod vodstvom advokata dr. Agneleta zbrali zastopniki Slovencev, Hrvatov in Srbov na skupnem zborovanju.

Kot predsednika zborovanja so izbrali najstarejšega slovenskega veljaka dr. Josipa Abrama. Za Goriške Slovence je imel besedo dr. Avgust šviligoj, nato je govoril pretstavnik Hrvatov od kluba Jadran. Posebno izrazite so bile besede dr. Vesela, tržaškega odvetnika. V imenu Srbov je goovril begunec profesor Vujinovič. K besedi so se oglasili tudi obrtniki, trgovci, delavci in kmetje in dali jasnega izraza svoji odločni volji, da se bore za slovenski Trst proti črni, rjavi in rdeči diktaturi.

Izvolili so odbor, čigar predsednik je dr. Agneletto, tajnik dr. Vesel, blagajnik Mihael Flajban, pekovski mojster.

Nazadnje so zborovalci sprejeli sledeče resolucije:

1. Tržaško svobodno ozemlje sprejemamo kot mednarodno državno tvorbo, ki je poklicana, da služi vsej Sred. Evropi kot mednarodno tržišče in pomorsko izhodišče v svet.

2. Varnost državljanov ter njih osebna svoboda in imovina je predpogoj za uspešno ustvarjalno delo ter za gospodarski, kulturni in socialni napredek naroda in države. Zato obsojamo fašistični in komunistični teror kot najpodlejšje sredstvo v politični borbi in pozivamo Z.V.U., da posveča brezhbični in učinkoviti varnostni službi največjo pozornost ter iztrebi legla terorja.

3. Smo za pravični sporazum z našimi sosedi italijanske narodnosti na podlagi narodne, jezikovne in upravne enakopravnosti ter svobodnega razvoja obeh narodnosti. Medsebojno razumevanje in strpnost je predpogoj za tak sporazum.

4. V primeru zavlačevanja imenovanja tržaškega guvernerja, zahtevamo od Z.V.U., da prične takoj z uvajanjem slovenskega jezika v državne in občinske urade ter imenovanjem lovenskega uradništva v razmerju, ki odgovarja številu slovanskega prebivalstva.

5. Zahtevamo vrnitev vsega premoženja, ki ga je fašistični režim kakor koli odvzel slovenskim gospodarskim in kulturnim ustanovam na STO ter povračilo škode, ki je bila tem ustanovam povzročena.

6. Zahtevamo, da se sprejmejo v službo vsi slovenski in hrvatski državni ter občinski nameščenci, ki so tržaški državljani in ki so bili od fašizma do 30. aprila 1945 iz političnih razlogov odpuščeni iz službe na ozemlju Italije.

7. Pozdravljamo Marshallov načrt kot najbolj učinkovito sredstvo za gospodarsko rešitev in obnovo Evrope ter izjavljamo, da smo pripravljene sodelovati pri uresničevanju tega načrta za STO.

8. Pozivamo vse demokratične Slovence, Hrvate in Srbe, da moralno in materialno podpirajo naše demokratsko gibanje, ki se bori za naš narodni obstoj, za svobodo in za človečanske pravice proti krivic in nasilju.

9. S Svobodnega tržaškega ozemlja pošiljamo bratski pozdrav vsem onim demokratskim, stotisočim slovenskih, hrvatskih in srbskih bratov in sester, ki so razkropljeni po vsem širnem svetu, kakor tudi onim, ki v domovini pričakujejo svobode in odrešenja.

Trst, 21. decembra 1947.

IZ ŠTAJERSKE. Mariborski škof je imenoval **FRANCIA HRASTELJA** za častnega konzistorialnega sevtnika lavantinske škofije. Hrastelj je bil l. 1941, ko so prihrumeli v Maribor Nemci, med prvimi odpeljan v koncentracijsko taborišče Dachau. Tam je preživel vso vojno dobo.

Nomeščeni so v lavantinski škofiji: Bezjak Jože, župnik v Zrečah za soupravitelja župnije Skomarje; Časl Franc, kaplan v Hočah, za vikarja — namestnika v Kamnici pri Mariboru (župnik Munda je zaprt); Pikel Adolf, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, za kaplana v Šmarju pri Jelšah; Junež Rado, kaplan pri Sv. Juriju v Slov. goricah, za kaplana pri Sv. Jurju ob Ččavnici; Lah Ivan, kaplan pri Sv. Juriju ob Taboru, za kaplana pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; Feguš Alojzij, duhovnik v domu onemoglih v Muretincih, za kaplana pri Sv. Juriju ob Taboru; Vrečič oFrtnat, kapucin, za kaplana v Hočah.

GORICA, odlomek iz pisma:

Jaz tukaj se imam dobro, če pozabimo kar sem zdaj omenil.

Če Vi pišete, zelo pazite, kaj pišete, da ne bodo doma tepeni zaračič Vas. Tam je taka svoboda, da se mi zgodi, da dobim v pismu le drugo stran, in se vidi, da je bilo odprto: po zakonu pa je cenzura prepovedana. Zadnja novica, ki sem je slišal od prijatelja iz Gorice, je ta, da so odpeljali 8 oseb iz Rihemberka, med njimi enega duhovnika, vzrok? Reakcija je vsega kriva. Moj brat mi je pisal, da ko peljejo v mlin, morajo dati deseti del pšenice ali koruze za skupne potrebe: potem pa je treba na vse grlo kričati: "Živela svoboda! Smrt dolarski demokraciji!" Bog pomagaj. Prosim Vas, pišite mi še kaj!

KAJ JE S TEREZIO NEUMANN?

Terezija Neumann iz Konnersreuth-a je še živa, kakor poroča londonski Catholic Herald. Ves čas vojne je preživevala brez vsake telesne hrane, a je vseeno krepkejša od večine njenih sovaščanov, ki dobivajo, kakor vsi Nemci, hrano na živalske nakaznice. Terezija pa dobiva dvojni obrok pralnega mila, za kar je oblastem zelo hvaležna, ker tega mnogo rabi zaradi svojega krvave nja, ko ima vizije Kristusovega trpljenja. Oboskovalcev ima vedno zelo veliko, a je obisk omejen na eno uro dnevno, izzemši sobote in nedelje, ko živi odmaknjena svetu. Svoje proste dneve v tednu porabi za pomoč beguncem in izseljencem iz vzhodne Nemčije, ki jih je na Bavarskem posebno veliko.

NAPREDNI ČASOPISI V SEV. AMERIKI, kateri so se postavili v službo rdeči Jugoslaviji, so v neprijetni zadregi. "Proletarec", "Enakopravnost" ter "Prosveta" so javno naapdli č. g. Franca Gabrovška, bivšega ravnatelja Zadržne Zveze v Ljubljani. Očitati so mu razne malverzacije, v čemer so se pač ravnali po zgledu listov domovini, kjer si vsak časopis pridobi posebno javno priznanje, če prinese kak originalen napad na takega duhovnika, ki je v javnosti priljubljen. Tam je vseeno, ali je navedeno res ali lažljivo, ker možnosti obrambe ni. "Far tako ostane grd" in to je glavno.

Ravno tako so poskusili "napredni" listi v Sev. Ameriki toda č. g. Gabrovšek je nastopil v obrambo resnice in časti in sedaj gre pa tem brihtnim listom tako trdo, da na mile načine jokajo, ker bo res nekaj neviščnega zanje, če bodo morali plačati. Vsi trije listi so toženi za 1,200.000 dolarjev od-

škodnine. Da gre zares sledi iz tega, ker so že začeli med svojimi zbirati denar za rešitev "naprednega tiska".

"**SPIJONSKE USMILJENKE**" so spet na vrsti v Mariboru. Sestra Lotrič Marija iz Splošne bolnice je dobila 4 leta prisilnega dela, Pučnik Rozalija (črna pri Prevaljah) 6 let odvzema svobode, Pristovšek Marija (Maribor) 3 leta, Piškur Marija 16 mesecev, Plevnik Marija 14 mesecev. Obsojen je bil tudi duhovnik Valentin Štikler iz črne. Njihov zločin je, ker so pomagali nekaterim beguncem čez mejo, bodisi ker so jim dali hrane in ker jih niso ovadili.

NOV MINISTER. Ker je bil Franc Lekošek imenovan za ministra centralne vlade je zavzel njegovo mesto kot minister za industrijo v slovenski vladi dr. Marjan Brečelj. Odžagan je pa bil dr. Drago Marušič.

NOVA RESTAVRACIJA V LJUBLJANI. Stala bo med Miklošičevo cesto in Kolodvorsko ulico. Imela bo možnost da postreže 500 osebam istočasno. Hišo že grade.

NIKOLAJ PIRNAT, karikaturist, je umrl star 44 let. Bil je redni profesor Akademije Upodabljačije Umetnosti.

NOVO MESTO. Hudobna roka je ravno v božičnih dneh oskrunila več znamenj. V vasi Loče, ob potu na Trško goru, je bilo razbitih več kipov. Na razpotju v Gotni vasi je razbit križ in razdejana kapelica na Teški vodi pri Malenški kakor tudi na glavni cesti in na Kandijski cesti v Novem mestu.

TRST. Vsem osebam je dano na razpolago, da spet dobe nazaj prave svoje priimke, katere je poitalijančila laška oblast. Predstavniki Slovencev so se postavili na stališče da bi morala oblast sama od sebe izravnati to zadevo, ne da bi pri tem imeli ljudje kako nepotrebno zamudo časa in potov. Na ta način bo popravljena krivica, ki je bila narodu storjena nasilno.

VRHPOLJE PRI VIPAVI. Priljubljeni župnik **IVAN PIŠOT** je bil postavljen na zatožno klopi v Postojni in je bil spoznan za krivega za dejanja na Planini pri Vipavi, češ da je denunciral 4 partizane v avgustu 1941 in sicer iz

Za vedno se je poslovil v Žuženberku

✚ Glavan Anton, star 87 let 15. jan. je dokončal svoj tek obžalovan od svojeev, pokopan v velikim spremstvu v Žuženberku.

Za rajnim žalujejo doma sin Lojze in hčere Mici in Zali, v Argentini pa Vinko, Fani in Pini.

Maša za rajnega bo pri sv. Rozi 14. marca ob 12 uri.

Sporočam rojakom in znancom da je za vedno zaspala v Gospodu v Volčah

✚ Amalija Rutar, stara 60 let . . . Maša za rajnega je bila 29. febr. na Paternalu.

Marija Rutar, sestra. Iz Petelinj je bil doma

✚ Anton Želodec, star 85 let

Za vedno je zatisnil oči 19. dec. v oGrčici, kjer ga je naglo požela smrt. Na domu obžaluje očeta sin Franc, v oGrčici hči Marjeta in sin Andrej, v Rosariju pa žaluje Marija por. Zorman.

maščevanja, ker so pobirali podpise proti njemu. Kriv je tudi tega, da je ljudem razlagal, da je treba v nedeljo k maši in da je treba nedeljo posvečevati. To je pa seveda v nasprotju z udarniškim delom v nedeljo . . . ker je povedal, da je marksizem strup in da brezbožno delo ne bo obstalo.

Župnik je bil obsojen na 4 leta. Domačinom je znano, da je ozadje te sočbe čisto nekaj drugega, toda dobri ljudje so prisiljeni k molku, župnik pa na krivično kazen.

✓ **DRAGA PRIJATELJICA.** To pismo sem iztihotapila v Gorico . . . Kaj naj povem kot to, da samo jokam in se kesam, da sem šla nazaj. Kadar oteparam suho polento, ker drugega nimam, se spomnim na kruh, katerega sem dajala kokošim. Spomnim se na kruh, ki gre v smeti v Argentini . . . Tistim, kateri tam pravijo, da je pri nas lepo, pa povej, naj hitro sem pridejo, da bodo skusili, kaj se pravi živeti v rajju.

ŠTANDREŽ. God sv. Andreja, ki je znan po velikem goriškem semnju, so zelo slovesno praznovali. Glavni goovrniki v cerkvi je bil Mons. Lojze Novak.

ŠTEVERJAN. Župnik Ferjančič je bil pred časom zelo navdušen za OF. Večkrat je povdarjal kako velika svoboda vlada v Titoslaviji. Toda vse to ni bilo dovolj zato, da bi smel sedaj svobodno v šoli učiti krščanski nauk. Vsaj zaenkrat mu ni bilo še izdano to "obrotno dovoljenje".

ŠMARTNO v Brdih. Iz Ljubljane hodijo ljudje kupovat živež po naših vaseh. Toda sedaj, ko ni več Amerikanec, ki so nam preje dajali, je tega konec. Ti nepovabljeni ljubljanski obiskovalci so ra doživeli neljub dogodek. Nekaj mladih cepcev jih je napadlo s kamenjem.

DOBROVO. Poslani govornik iz Ajdovščine je pozval vse kolone, da bi grajsko zemljo "zadržno" obdelovali. To pomeni, naj ustanove "kolhoz". To se pa kmetom kar ni prav videlo in so nasvet odklonili.

SOLKAN. Tržško časopisje je objavilo vest, da se je vršil hrupen protest radi pomanjkanja živil in da je bilo nekaj mrtvih, ko je oblast nastopila. Poročila iz Solkana vedo le to, da je bilo nekaj aretiranih kot posledica protesta. Živeža pa niso zato nič več dobili.

IZ BRD. Jugoslovanske oblasti so popisale vse domače živali od goveda do kokoši. Zadrage dele živež po 4 kg koruzne moke na osebo in 15 dek sladkorja na mesec. Po nekod je oblast prepovedala zbiranje ljudi po hišah kot se godi v zimskih večerih. V trgovinah se ne dobi več igel in glavnikov.

BREGINJ. Prve dni v decembru so oblasti odpeljale neznanu kam ženo bivšega župana Gruntarja in njegovoga brata Franca iz Sedla. Isto noč so odpeljali tudi enega možkega in eno žensko iz Robedišč.

TOLMIN. Več dijakov in dijakinj je zapustilo prostovoljno srednje šole, ker ni verskega pouka in ker so moral poslušati celo protiverski pouk.

TRST. Demokracija poroča, da je v nov. bilo veliko pomanjkanje vode in so bile vodne napeljave odprte povsod le od 6 ure, potem pa le deloma po točno določenem redu.

OSEBNE VESTI. URH JOŽE in žena **ANDREJKA** sta dobila obisk štokljke z deklico prvorojenko.

JESIH JOŽE in žena **FILOMENA** sta tudi doživela veselje rojstva hčerke prvorojenke.

V DNEH GROZOTE

Piše Nace Hladnik

PARTIZANKE.

Med komunističnimi bojevniki v gozdu so bile tudi ženske. Komunisti so trdili da so to najboljše ženske, kar jih je kdaj rodila slovenska mati. Verjeli pa tudi sami niso v to. Vsaj po tem, kakšna je bila končna usoda večine partizank, se je potrdilo to, kar smo mi sodili.

V zdravih dneh so ljudje po pravici obsojali, če sta šla fant in dekle sama lešnike brat. V partizanska taborišča sredi gozda se je nateplo vsepolno žensk z geslom: "Boriti se za domovino in svobodo." Kaj so tam delale, si lahko misli vsak, ki ve katere so šle v gozd.

Katera dekleta pa so šla med partizane? Nekaj je bilo takih, ki so pod svojo žensko obleko čutile možko bojaželjno srečo, druge pa zato, da so ušle nadzorstvu svojih staršev. Življenje v gozdu so si predstavljale kot zelo prijetno, ker je dosti mladih fantov tam.

Od kraja so bile partizanke redkost. Pozneje pa sta zgled in želja po pustolovščinah potegnili v gozd marsikatero dekle, ki se ji je zdelo, da ji doma starši kratijo njene pravice in svobodo. Izrabiti je treba priliko, zlasti če se da pod krinko borbe za svobodo priti tako na lahek način na svoj račun.

Pri ženskah, ki so postale vojaki, je bilo ravno nasprotno kot pri moških. Fant stopi v vojsko kot naveden vojak in to tudi precej časa ostane. Šele čez daljši čas postane podoficir in veliko truda ga stane, če hoče postati oficir. Ženska pa ne tako.

Takoj prvi dan ob vstopu v partizansko vojsko so prišle do poveljske časti. Njih sposobnost se je merila po tem, koliko je katera lepa. Najlepšo je dobil komandant, ostale pa drugi oficirji, kakršno veljavo je kateri imel. Ko pa so prišla k partizanom nova dekleta in so se oficirji prejšnjih že naveličali, so jih poslali med podoficirje, da tam nadaljujejo svojo vojaško službo. Ko so se jih naveličali tudi podoficirji, so jih dali med navadne vojake, da so jih zabavale, jim šivale in prale, kakor so vedele in znale. Pri tem zadnjem napredovanju so se marsikateri odprle oči, toda poti v mirno življenje, v krogu družine ni bilo več. Koliko teh razočaranih in uničenih deklet si je samo vzelo življenje. Prevelika se jim je zdela sramota, vrniti se v domačo vas med svoje.

Tiste, ki se niso umorile same, pa so jih dali ubiti poveljniki, da ne bi širile raznih bolezni, ki so se jih nalezle v vojaški službi. Kdo še more dvomiti ali je bil zločin ali dobro delo za svobodo naroda, spravljati mlada neizkušena dekleta v gozd med partizane?

Bolje pa so se izkazale tiste ženske, ki so v sebi čutile možko naravo. Te so kmalu imele veliko besede pri partizanih. Sami komandanti so se jih bali in marsikaterega partizanskega poveljnika so imele čisto pod copato. Toda takih je bilo zelo malo. Te so bile povečini že stare komunistke.

Francoski pisatelj in materialist Hypolite Taine pravi, da je ženska angelj ljubezni ali hudič strasti. Karkoli dela, opravlja z večjo vnemo kot moški. Če je to res ne vem, vem pa, da so se tako izkazale partizanke.

Najbolj je slovela partizanka, po imenu Hoenigman. Bila je doma iz Novega mesta. Bila je rabelj in komandant vse obenem. Kogar so prignali njej v roke in je bil obdolžen, da je protikomunist, ni bilo več zanj rešitve. Sami partizani so rekli o njej, da je hujša kot deset rabljev. Znala je mučiti svoje žrtve na tako okrutne načine, da je vsakdo priznal dejanja, ki jih nikdar ni naredil. Nato je vsakega ubila ona sama.

Dostikrat se je izrazila da nestrpno pričakuje trenutka, ko ji bo prišel v roke njen brat protikomunist,

da mu bo ona sama izdrla jezik, ga zaklala ter se napila njegove krvi.

To je en sam primer, bodo rekli komunisti. Imela je tako manj, da se je naslajala nad mukami bližnjega. Partizansko poveljstvo je napravilo samo to napako, da je ni poslalo v bolnico. To modrost so pogruntali že francoski materialisti. Po njih nauku je vsak zločinec bolnik, ki ga je treba dati v bolnico in ne v zapor.

Pri partizanski vojski pa je bilo več žensk, ki so bile bolne na tak način. Vsaka edinica je imela kakega ženskega rablja, ki je tudi marsikaterega komandanta partizanov spravila na oni svet z raznimi zvijačami in ovajanji pri višjih poveljstvih. Kar so pa počele z ujetimi protikomunisti, je pa nezaslišno in ne najdem besede, s katero bi na dostojen način opisal njihova početja, ne da bi žalil čut sramežljivosti.

Od desetih skesanih partizanov, ki se jim je zagnusil komunizem in njegovo delovanje, in so se prišli javiti Vaškim stražam, jih je devet izjavilo, da so pobegnili od komunistov zaradi tega, ker se jim je zagabilo, kar so tam počele partizanke.

SIN PARTIZAN — JUNAK

Če že pišem o ženskah, ki jih je zavedla v gozd želja za užitki, naj pa omenim še drug žalosten primer, ki tudi ni bil osamljen.

Sin se je skregal z očetom, ker mu ni hotel oče dati grunta. Nekaj dni so se v hiši grdo gledali, vsak zase sedali k skledi, potem pa je sin izginil od doma. Šele čez čas se je zvedelo, da je šel k partizanom. Kmalu se je pa tudi izkazalo, po kaj je šel tja.

Neko noč je prišla partizanska patrola in odpeljala očeta, češ da je obdolžen, da sodeluje z okupatorjem. Oče se ni vrnil nikdar več. Bogve kje je njegov neznan grob? Vrnil pa se je sin in se pijan hvalil v gostilni, da je on staremu pokazal, kaj se pravi, ne dati sinu gruntov.

Podobni žalostni slučajji so bili tudi med sosedi, ki so bili sprti med seboj. Šel je v gozd med partizane in ovadil soseda, da ima zveze z okupatorjem. Partizani so soseda odpeljali in ubili, prepad med sosedi se je še povečal.

V vsaki vojni se razdivjajo človeške strasti in poštene ljudje so to vedno obsojali. Tako so tudi v tej medsebojni politični borbi nekateri hoteli obračunati s svojimi osebnimi nasprotniki. Komunisti pa so take ovadbe brez dokazov jemali kot živo resnico in nikdar nisem bral v partizansko komunističnem časopisju, da bi obsojali take pojave, ovaduštvo in laž.

Pa naj premisli vsak, komur še niso prekadili možganov v prekajevalnici komunistične stranke, na kakšnih vrednotah sloni oblast take stranke, ki pri borbi za oblast, tako nizkotnih človeških strasti ni obsojala in preganjala, ampak se jih posluževala za orodje in pomoč pri svoji borbi za oblast.

Boj med komunisti in nekomunisti pa je divjal naprej. Ni je bilo več sile, ki bi ga mogla zadržati. Preveliko število od komunistov poklanih nedolžnih žrtev je dokazovalo, da bi se to klanje nadaljevalo, če se ne bi nihče postavil v bran.

Pomladi leta 1943 se je pojavila še tretja oborožena skupina na slovenski zemlji, ki je hotela biti za nekako izravnavo med komunisti in nekomunisti. To so bili četniki. To gibanje je imelo več uspeha v Srbiji in sploh na južnem koncu uJgoslavije, kjer je Mihajlović držal skupaj svoje edinice. V Sloveniji se pa četništvo ni moglo posebno razviti, Partizani niso bili navdušeni za spravo, hoteli so zmagati in zavladati sami. Videli so takoj, da je četništvo vojaška organizacija, ki je maloštevilna. Zato so jim napovedali boj prav tako kot Vaškim stražam.

Protikomunisti pa so gledali v organiziranju četnikov samo namen razdvajati slovensko protikomunistično borbo. Tako je četništvo v Sloveniji vse do 8. Sept. 1943, ki je najvažnejši mejnik v komunistični revoluciji, imelo le nekaj manjših edinic, dočim so bile Vaške straže organizirane že vsepovsod.

KONEC PRVEGA SOVRAŽNIKA SLOVENCEV

Na poletje leta 1943 se je vedno bolj čutilo, da bodo Lahi lepega dne propadli. Prijateljstvo z Nemci se je krhalo, ker Nemci niso imeli od Lahov nikake koristi. Italjani niso dokončali kot nemški zavezniki niti ene vojaške akcije, o katerih sta se domenila Hitler in Mussolini. S tem, da so zaradi svoje vojaške nesposobnosti in strahopetnosti spustili Amerikance in Angleže v Severno Afriko, so zakrivali, da je bil poraz nemške vojske neizbežen. Odslej so lahko zavezniki napadali z letali katerikoli del Nemčije. Letalstvo pa je bilo glavno orožje zaveznikov. Laški narod je prvi začutil, da gre Nemčija porazu naproti in zato je bilo treba hiteti, da pristavijo svoj lonček, dokler je še kaj prostora na ognjišču ameriškega strica.

Tako razpoloženje Italijanov je privedlo do padea Mussolinija 25. julija. Slovenci smo se tedaj oddahnili. Prvi sovražnik slovenskega naroda — fašizem — je stegnil pete. Kdaj bodo srti tudi njegovi ostali sovražniki?

Toda stanje v Sloveniji se ni zaradi padea fašizma popolnoma nič izpremenilo. Lahi so klali in požigali naprej. Kdor še ni vedel, je spoznal tedaj, da so že Italjani sami sovražniki našega naroda, ne da bi morali biti fašisti.

Italijanska vojska je postajala čedalje večja banda. Vsak poveljnik je poveljeval na svojo pest; ropi in nasilstva laških vojakov so se množila. Vse je kazalo, da bo zdaj ta vojska razpadla.

Zaradi tega so pošiljali Nemci v Italijo vedno več svojih čet, da one narede red, če do česa pride in zadržijo invalizio zaveznikov v južni Italiji. Vse te čete so se valile čez Slovensko ozemlje. Trepetali smo že, kdaj se bodo nastanili tudi v Ljubljanski pokrajini. Saj smo vsi vedeli iz pripovedovanj Gorenjcev in Štapercev kakšna grozodepstva so počeli tam. Edino, kar se mi je dopadlo pri prehodu nemških čet preko Slovenije, je bilo gledati, kako so podirali laške pregraje po cestah in ko so trgali z zidov slike italijanskega kralja in Mussolinija, ki sta bila dosedaj nalepljena na vsakem zidu, kot bi bila kaka odrešenika Slovencev.

Spomnim se neke ženske, ki je prišla mimo naše mlekarne, kjer so narisali Lahi na steno veliko glavo Mussolinija.

“Od kdaj pa imate mesarijo pri vas”, je vprašala. “Saj ste imeli mlekarno včasih?”

“Zakaj”, sem jo vprašal.

“I no, ker je volvska glava na zidu naslikana”, je odgovorila ženska.

Vaške straže so ostale kot so bile. Italjani so se bali, da jih bodo stražarji neke noči razorožili in so na vsako posadko poslali kakega vojaka, ki je dobro razumel slovensko, pa se ni hotel izdati, da bi ujel na ušesa, če se stražarji pogovarjajo, kako bodo razorožili in napodili Lahe. Tedaj so se Italjani Vaških straž resno bali, toda narediti proti njim niso mogli ničesar.

Najbolj smešno pa je izgledalo, ker so italijanski vojaki po 25. juliju pričeli utrjevati mejo, ki so jo potegnili preko slovenske zemlje leta 1941 in sem že opisal, kje je potekala. Tam so se utrjevali na vse pretege, obenem pa so spuščali Nemce ob vseh večjih cestah na njih pohodih v Italijo. Rep ni vedel, če se ga še glava drži, pa je migal dalje. Zmeda je bila popolna.

OSMI SEPTEMBER.

Krona te zmede pa je bil Osmi september. Tiste

dne je Italija proglasila kapitulacijo. Nemci so že imeli povelje razorožiti laško vojsko. Italjani so bili tako preplašeni, da so že metali orožje od sebe, če je pastirček na paši zavpil nad njimi, naj se predajo.

Sto nemških vojakov v Ljubljani je razorožilo celo italijansko armado. V druge kraje Slovenije, kjer so bile laške posadke, pa Nemci niso šli razoroževati, ampak so Italijane kar telefonsko pozvali naj se razorože, in orožje pripeljejo v Ljubljano.

Kjer pa je bila v bližini Italijanov posadka Vaške straže, so pa kar stražarji razorožili Lahe in si z njihovim orožjem izboljšali svojo oborožitev. Lahe so pa nagnali proti Italiji, odkoder jih je prignal nebodigatreba. Niti na mar ni prišlo nikomur od vaških stražarjev, da bi se skupno z Italijani umaknil v Italijo v strahu pred komunisti. “Slovenski Glas” pa, ki piše o meni, da sem se skupno z laškimi fašisti umaknil na varno v Italijo, naj se bolje informira, da ne bo ljudi prehitro prepričal, da je ravno nasprotno res, kot on piše. Tak sloves imajo danes vsi rdeči časopisi v domovini. Naj se informira pri komunistični vaški zaščiti v Št. Petru pri Gorici, kako me je pričakovala pod Sv. Markom, pa ne dobila v roke. Dva polna meseca sem užival še leta 1945 komunistični raj v domovini. Toda prekmalu sem spoznal, da je v tem raju preveč prepovedanih sadežev, ki jih ne smeš ugrizniti, ker sicer se takoj znajdeš v arestu, da sem jo rajši mahnil v svet, kjer raste trnje in osat.

Drugače kot v Ljubljani in ob železnici proti Trstu, kjer so bili Lahi povsod takoj razoroženi, pa je bilo na Dolenjskem. Tam je bilo laških vojakov kot kobilic. V Novem mestu je bil ob razpadu poveljnik general Cerutti, vnet podpiralec slovenskega partizanstva. Ta mož je na dan razpada italijanske vojske dosegel, da je zavladalo premirje med Vaškimi stražami in partizani. Tako so morali slovenski protikomunistični borci mirno gledati kako sta se vozila po Novem mestu v skupnem avtomobilu general Cerutti in Boris Kidrič, politični vodja slovenskega komunizma. To seveda ni bilo nikako izdajalstvo ali kolaboracija, ker komunistom je vse dovoljeno. Saj zanje narod ni nič. Samo komunistična stranka je vse!

Stvar si bomo ogledali od bližje, da bomo iz posledic spoznali kakšno korist je imel slovenski narod od tega bratnega komunizma v italijansko vojsko.

Najprej je bilo ukazano, da morajo Vaške straže zapustiti Novo mesto kjer bodo vzeli komunisti oblast v roke. Stražarji so odšli; posvetovanje med komunisti in Lahi pa je trajalo naprej. V večjo korist slovenskega naroda so odločili, da Italjani odstopijo komunistom vse lahko in težko orožje in vse vojaške magazine, v zahvalo za to pa jih bodo komunisti ščitili in spremljali vseskozi do italijansko-slovenske meje, da jih ne bi kje po poti napadali protikomunistični borci. Če bi nale-

Rajni g. Kastelic si s cepinom utira pot čez ledenik v Aconcagui

El malogrado P. José Kastelic abriendo-se paso a través del hielo

teli kje na odpor protikomunistov, se bodo borili skupno, dokler sovražnika ne preženejo.

Tej pogodbi so sledile veselice in plesi, popivanje in navdušujoči govori. Ljudje pa so se zaprli v svoje domove in skozi priprta okna s strahom opazovali, kaj se godi in trepetali, kaj jim bo prinesla bodočnost. . .

Edinice Vaških straž so se iz posameznih vasi združile v večje skupine, da bi lažje odbijale napade združenih italijansko-komunističnih sil. Vsa ribniška dolina in Suha Krajina so se združili okrog Turjaka, Stražarji iz okolice Novega mesta pa v Gorjancih.

Komunisti so imeli takoj načrt kako z laško pomočjo razbiti te edinice, ki niso imele Ceruttija, ki bi jih podprl z vojaštvom in orožjem. Prvi cilj je bil napasti Turjak in uničiti jedro slovenskih protikomunistov, ki so si izbrali za bojišče Turjak ravno zato, da zadrže naval komunistov, ki bi sicer imeli odprto pot do Ljubljane, kjer tedaj ni bilo nikake vojske, ki bi jo branila. Komunistična vojska je bila tedaj zelo bojovita. Kako tudi ne, saj je imela topove in tanke, čeprav z njimi sami niso znali ravnati. Politični komisarji so partizane poučili, da je od komunistov že zasedena vsa Slovenija. Turjak, da je poslednje gnezdo izdajalcev belogardistov, ki jih je treba uničiti.

Menda so partizani res verjeli sami svojim lažem. Saj je še mesec dni pozneje prikoral v Ljubljano na dopust neka partizanska edinica, ko so bili še domobranci gospodarji v njej. Ko so jih domobranci razorožili so si mislili partizani, da je to samo šala.

TURJAK IN GRČARICE

Komunistična vojska se je tedaj silno namnožila. Toda le za kratek čas. Propad Italijanov se je premnogim zdel znamenje, da bo vojne zdaj zdaj konec in kdor hoče biti deležen vojne slave in hoče imeti v bodoči novi Jugoslaviji kako veljavo, je zdaj zadnja prilika pridružiti se partizanom. Ljubljanske mamice so nakladale svojim sinčkom in tudi hčerkam nahrbtnike, da gredo za teden dni k partizanom in se nato z saržami obloženi zmagoslavno vrnejo v Ljubljano. Vsa jara gospoda je hitela, da ne zamudi zadnjega vlaka. Ljubljanski blok je bil tedaj odprt, ker ga ni imel kdo stražiti in skozenj so šli slave željni bojovníki proti Krimu in Kureščku, kjer je partizansko poveljstvo naredilo iz teh novodošlih Ljubljansko brigado. Ta brigada je kmalu zaslovela daleč naokrog kot "Beži-brigada" ali "Majniški izlet šolske mladine". Tudi iz drugih krajev kjer so bili dosedaj italijanske posadke, je šel marsikdo k partizanom. Le iz krajev kjer so partizane poznali ni šel nihče ker so jih bili že vsi siti.

Med tem se je Ceruttijeva divizija skupno s partizani že pripravljala, da napade Turjak. Kanoni so streljali na vso moč in pas okrog Turjaka se je vedno bolj zoževal, dokler se ni vnela borba za grad. Protikomunisti so se dobro branili, toda niso imeli topov, niti minometov ne. Vendar se je zdelo partizanskim poveljnikom, da borba prepočasi napreduje, in da se grad predolgo brani in ne preda. Zato so zgnali iz vse doline svoje one, ki so se branili v gradu in jih prisilili, da so šli pred grad klicat vsak svojega, naj se neha upirati in odide domov, ker mu partizani jamčijo, da se mu ne bo nič zgodilo. Toda borci so poznali sleparstva partizanov in nihče ni odšel domov.

Zdaj so poskusili komunisti drugo sredstvo. Pripravili se napad in pred seboj so tirali same svoje borece v gradu, češ: "Na svoje ljudi oni iz gradu ne bodo streljali in tako se bo dalo udreti v grad." Partizanom se je mudilo, ker so Italijani pričeli uhajati in skoro ni bilo nikogar več, ki bi znal ravnati s kanoni.

Tista ura je bila strašna. Granate in mine od vseh strani, grad v ognju in dimu, pred gradom napadaleci vedno bližje in bližje. Kdor je streljal, se mu je tresla roka od strahu, da ne bi ubil koga od svojih, ki jih tirajo komunisti proti gradu. Tako se že skoro ni nihče več branil. Nekateri so naredili izpad in se rešili, drugi so molili in se pripravljali na zadnjo uro. Tako so partizani vdrli v grad in ga zavzeli ne zaradi svojega junštva in tudi ne zaradi laških topov, ampak na zverinski način, kot se ga ni nikdar poslužila ne nacistična in ne fašistična vojska.

V gradu so zajeli partizani par stotin bolj ali manj ranjenih borecev. Povezali so jih v dolge kolone z vrvmi in žico in jih odpeljali v kočevske zapore, kjer se pozneje vprizorili slavni kočevski proces, ki je zelo zaslovel. Ga bom že opisal, kadar pride na vrsto.

Enako kot Turjak so padle tudi druge posadke kakor: četniška v Grčaricah, Bloke, Begunje pri Cerknici. Le kot med železnico Ljubljana—Postojna in mejo med Ljubljansko pokrajino in Gorenjsko, pa je ostal nedotaknjen. Partizani so tja pritiskali iz Primorske, toda ti so bili šele ustanovljeni in niso bili še tako razbojniški, kot partizani Ljubljanske pokrajine. Pozneje so jih že Ljubljanski komunisti pohujšali in prenekateri Primorec, ki je šel k partizanom z navdušenjem, da se bo boril za čisto slovensko stvar, je bil razočaran. Janko Premrl-Vojko ni bil na Primorskem en sam. Tako razočaranih nad komunističnim partizanstvom kot je bil on, je bilo veliko idealnih primorskih rodoljubov.

VELIKI TEDEN ZA SLOVENCE
NA AVELLANEDI bo na VELIKI PETEK ob 16 uri križev pot s petjem in potem spovedovanje.

NA VELIKO NEDELJO bo maša ob 9.30 uri. Pred mašo bo prilika za spoved. Po maši blagoslov jedil.

NA PATERNALU (Paz Soldán) v SOBOTO spovedovanje od 14 ure, ob 16 uri blagoslov velikonočnih jedi.

Na VELIKONOČ bo maša ob 8 uri.

V SANTISIMO SACRAMENTO v spodnji cerkvi (San Martín 1039) bo SLOVENSKA VELIKANOČ po temle redu:

VELIKI ČETRTEK ob 19 uri molitvena ura s petjem.

VELIKI PETEK ob 15 uri križev pot s petjem ob 19 uri molitvena ura s petjem.

NA VELIKO NEDELJO sv. maša ob 8.30 uri z vso slovesnostjo s skupnim svetim obhajilom.

SLOVESNE MOLITVE pa bodo ob 15 uri v cerkvi svete Julije.

KRIŽEV POT se moli vse postne nedelje po temle redu:

NA AVELLANEDI ob 16 uri.

PRI SV. JULIJI pa ob 15.30 uri.

DUHOVSKO OBLEKO je sprejel Romuald Ružič, iz Slovenske Krajine in je stopil s tem v red Božje Previdnosti, katerega je ustanovil Don Orione. Svoje šole nadaljuje v Claypole. V Villa Curina ima stariše in brata.

V SAN LUISU je že pričelo delovati Slovensko Bogoslovje, katero je prevzel škof Mons. Emilio Di Pasquo. Ravnatelj bogoslovja je prelat dr. ODAR. Profesorji so dr. AHČIN, KOŠIČEK, LEVSTIK in POGAČAR. Polovica profesorjskega zbora in nadaljni bogoslovci pridejo v kratkem.

G. AVGUST JAMBROVIČ je nastavljen za kaplana v Mercedes, Prov. San Luis, č. g. KLADNIK deluje v San Luisu na škofiji.

č. g. JANEZ URBANČ, ki je 5 mesecev pridno edlal med rojaki v Bs. Airesu je odpotoval v Tucumán kjer ga je škof sprejel v škofijsko službo.

č. g. PAVEL GOLJA je odpotoval v Jujuj in se pohvali da je prav zadovoljen.

č. g. ANTON RAVNIKAR, ki je bil nekaj mesecev v Moronu, je nastavljen sedaj v oLbos FCS.

č. g. FRANC GLAVAČ je bil sprejet v škofijo La Plata.

VEČ SALEZIJANSKIH bogoslovcev je v Córdoba, kjer bo č. g. KAVČIČ imel letos novo mašo.

SLUŽBENA ODPOVED. Kot izzveni iz ljubljanskega Slov. Poročevalca postaja precej očitno nezadovoljstvo delavcev in nameščencev, kar se kaže s pogostim menjavanjem služb. Da bi temu oblast napravila konec, je odredila 2000 Din globe tistemu, kateri bi svoje službeno mesto zapustil, ne da bi službo odpovedal na dan izplačila s 14 dnevnim odpovednim rokom. Upeljane so tudi delavske knjižice, v katerih mora biti za vsak slučaj navedeno vse, glede vzroka in formalnosti službene odpovedi. Če tega v knjižici ni, ne more nihče dobiti dela.

FRAN MILYNSKI, el hacedor de fantasías y gracias esloveno, asegura, en una de sus numerosas narraciones, que existe en estos mundos de Dios, una aldea en la cual la razón está completamente reñida con sus habitantes. El nombre de este caserío, españolizado, sería BUTALIA, y por ende, BUTALOS o BUTALIANOS sus moradores.

Espero que los amigos que se entretienen leyendo estos cuentos, no encuentren mal que a dichos nombres les añada una letra — una solita por otra parte —, con lo cual serán más exactos, ganando con ello los lectores y... perdiendo la aldea.

BRUTALIA será la aldea, y quienes en ella habitan, BRUTALIANOS.

Comenzaré, pues, a traducir el cuento.

Brutalia contaba con un servidor del estado, quien durante los días de trabajo haraganeaba de lo lindo y pacía vacas.

Los domingos y los días de fiesta, las cosas cambiaban de aspecto: cubríase la cabeza con una gorra, la cual estaba bordada de rojo, se armaba de adarga y lanza, y así quedaba transformado en el viigilante y cumplidor guardián del orden público, policía cuidadoso y terror de todos los malevos.

Naturalmente, no podía ser que dejaran de llegar referencias de este terrible policía, a oídos del aun más temible bandido Cefízel, de quien se aseguraba que había ahogado a siete personas y a tres mujeres. Cefízel se sintió picado por la curiosidad, y decidió ir a conocer al mentado servidor. Fué a Brutalia se detuvo exactamente delante de las narices del policía; era precisamente el domingo en que se realizaban las fiestas patronales.

El policía exclamó:

—“¡Hop, Cefízel! ¡Ya estás listo! ¡Vamos al calabozo! Tomará las medidas de tu cuello nuestro sastre, quien también hace de verdugo.”

Cefízel no dijo esta boca es mía; simplemente siguió al servidor del estado. Pasaron junto a la panadería.

—“¡Oh!” Suspiró Cefízel. “¡Cuánto deseo, mientras puedo tragar todavía, comer aunque sea un sólo pancito de maíz! Dicen que en ninguna parte se preparan tan ricos como en Brutalia”.

—“¡Claro!”, aseguró el policía. “La harina de nuestro maíz viene como blanqueada, porque tenemos abono graso.”

Como el panadero oficiaba también de alcalde, el celoso guardián de la seguridad pública no quiso sacarle la ganancia, y permitió a Cefízel entrar a la panadería; luego, adarga y lanza en mano, se irguió con apostura delante de la puerta, para aguardarlo. Esperó, y esperó, pero Cefízel no salía: el muy pícaro había salido por la puerta trasera sin siquiera despedirse. El bravo policía... —¡por algo había sido bautizado Matíček!—, tan terrible y valiente era, que allí mismo escupió. Pero Cefízel no estaba en ninguna parte, y no apareció y de nada le sirvió todo cuanto hizo.

Pasó una semana, pasaron dos, y llegó el tercer domingo. Entonces volvió a ocurrírsele a Cefízel ir a Brutalia, y nuevamente se detuvo delante de las narices del brutaliano vigilante.

—“¡Hop!” Exclamó el policía... “¡Ahora te tengo! ¡Ya no volverás a huír!” Y dicho y hecho, lo asió de una manga.

Cefízel pidió disculpas:

—“Soy forastero”, dijo. “Me extravié fácilmente. La última vez, cuando salí de la panadería me equivo-

qué de salida. ¡Cuánto me dolió!” Y fué detrás del policía como un corderito detrás de su madre.

Nuevamente pasaron junto a la panadería y volvió a recordar Cefízel que tenía hambre, y rogó buenamente al vigilante que lo dejara entrar a comprar pan; éste no halló inconveniente en dejarlo ir, pues pensaba para sí: “¡Tú eres vivo, pero yo aún más! ¡Esta vez no te vas a escaar!” Y, poniendo el pensamiento en acción, se apostó junto a la parte trasera de la panadería. Esperó y esperó pero no logró ver llegar a nadie, pues esta vez Cefízel salió por las puertas de delante. El policía se puso terriblemente furioso, poco faltaba para que también maldijera.

Corrieron tres semanas, y retornó Cefízel a Brutalia, a detenerse delante de las narices del cuidador del orden.

—“¡Hop!” Exclamó el policía. “¡En verdad que ya te tengo! ¡Yo te voy a enseñar a burlarte del policía brutaliano!”

Y lo asió del saeo.

Cefízel pidió disculpas:

—“¡No estaba delante de la puerta”, aseguró. “Traté de encontrarlo, lo busqué por todas partes; hasta el día de hoy lo estuve buscando, y hasta este preciso momento”. Y siguió al policía sin hacer ninguna clase de resistencia.

Llegaron hasta la panadería y se repitió el deseo de Cefízel de entrar y comprar un pan; rogó mucho, afirmando que jamás volvería a repetirse lo sucedido. Entonces, el policía tuvo una atrevida e inteligente idea, que tradujo al bandido con esta proposición:

—“¡Ah, pillo! ¡Quieres huír nuevamente? ¡Vas a aprovechar la puerta que yo deje libre, no? ¡pues no lo harás! ¡Tunante! ¡Dame la moneda, iré yo mismo a comprar el pan, y tú espérame aquí!”

Entró el decidido vigilante, compró, regresó trayendo el pan para dárselo a Cefízel (pero Cefízel ya no estaba allí. Y tan furioso se puso el policía que con toda saña sacó la lengua detrás de Cefízel, y menos mal que Cefízel no lo vió, porque Cefízel era un bandido temible, que sembraba el terror por donde pasaba, y, según decían, había ahogado a siete personas y a tres mujeres también.

No seguiré con este tema sino hasta la próxima vez, por que temo que nos deje a todos un poco brutalianos. En cambio, por allí me encontré con que el mismo autor tiene un escrito llamado “El Señor y San Pedro”, y como son tantos los relatos que sobre ellos se tejen, los invito a averiguar si es que ya lo conocen. Por si les interesa, les diré que yo no lo conocía todavía, porque solamente lo hab.a leído unas tres o cuatro veces.

KULTURNA KRONIKA

SAMOPOMOŠ SLOVENCEV proslavi 13. marca 5to. obletnico postavitve lastnega doma in 11to. obletnico ustanovitve društva. Prireditve se začne ob 21 uri v lastnem domu, Centenera 2249.

Na sporedu je poleg deklamacij in pozdravov burka v enem dejanju: “BUCEK V STRAHU”.

IZ LOMA NEGRA

Pred dnevi so se posloveli Jožef Pacek, Franc Gadeša, Anton Škrlj, Jakob Ule, Jože Bostjančič in A. Huzjak, ki so odpotovali v domovino.

Svobodna Jugoslavija jim je pripravila poslovelen večer v prostorih Adamiča.

*

Iz domovine smo zvedeli, da je Josip Žlogar iz Radovice pri Metliki umrl star 56 let. Bil je v Argentini in se je pred 6 meseci vrnil domov. Zapušča soprogo, dva sina in več sorodnikov.

ZAKAJ PA NE ZAPLESETE?

Začeli so svirati, sprva rahlo in počasni, potem pa zmerom glasneje.

"Zdaj pa že, zdaj!" je kimal Matajev Matija odobravaje. "Dobro jo žingajo! He he! Kaj vse naredi šiba, dobrodelna mati! Lej, lej, kako jim mojster miga in žuga ž njo in jih roti, sicer bi mu razbili nemarni divjaki rene in boben in vse! He he!"

Prijazno je kimal, kazal svoje okajene zobe ter bobnal s kitnato roko po taktu na mizo.

"Presneta reč vendar, zakaj pa nič ne plešete, ko imate že godbo?" je vprašal natakario. "Saj prostora je tukaj dovolj, he he!"

Ona pa se mi je nasmehnila in hitele na drugo stran, kamor so jo klicali žejni poslušalci.

Ko je utihnila godba, je jelo občinstvo burno ploskati, Matajev Matija pa je nalil svoj kozarec do vrha, nataknil kos sira na pipec in šel oboje ponujat kapelniku.

"Dobro ste jih krotili!" ga je pohvalil. "Nate, okrepcajte se malo, prijatelj!"

Občinstvo je vstajalo s sedežev, se smejalo vseprek in jelo ploskati iznova.

"Ako ste pijani, pojte spat!" je velel gostilničar, ki je prihitel k Mataju.

"Od dveh poličev ne bom pijan, he he?" se je smejal Matija. "Presneto slabo me poznate! Ali je kaj tako hudega, če ponudim svojemu bližnjemu kozarček vina?"

"Plačajte in izgubite se!"

"Dobrota je sirota!" je vzdihnil Matajev Matija, plačal, pobral svoje reči, prijazno pokimal kapelniku in odkorakal z vrta. Občinstvu pa je bilo žal, da je bilo tako kmalu konec nenavadne zabave.

Pri ljubi sestri.

Velegantno opremljeni obednici sta sedela v polmrazu trgovca Anton Krajana in njegova soproga Beti pri mizi, ki je bila že pogrnjena za večerjo. Močne obrvi, kratko pristrižena, tu in tam že malo osivela brada in dolgi brki so dobro pristajali njegovemu izrazitemu, nekoliko bledelemu obrazu, ki so ga oživljale dobrodušne, bistroumne oči. Zoltolasa dama v tanki obleki modriševe barve je bila životna, skoraj debela. Njena napeta lica, prebujna spodnja ustnica in hladne, sivkaste oči so ovajale oholost in samoglavnost.

"Rad bi vedel, zakaj si taka v trdo zapečena nemškutarica?" je dejal gospod Krajana mirno. "Najini starši niso znali nobenega stavka nemški, mi živimo ob slovenskih groših, ti pa siliš le v nemško družbo."

"Treba je občevati z boljšimi krogi, to sem ti rekla že Bog ve kolikokrat", je odvrnila ugrizljivo in pogledala kljubovalno v stran.

"Pojdi no, pojdi s svojimi takoime-novanimi boljšimi krogi! Naša Eleonora je po tvoji zaslugi prepojena s tujim duhom in komaj sem rešil sina."

"Oh", je vzkliknila prezirljivo, "ali naj občujem morebiti samo z rodbino tvojega brata, ki je preprost mizar in puši pipo na ulici?"

Vstal je in se naslonil na črni klavir. "Preprost, toda pošten!" jo je zavrnil: "Ljuba moja, vsak stan je vreden svoje časti. Ali sem ti kdaj očital, da si bila preprosta hišna, preden sem te vzela?"

Nejevoljno je pomigala z okroglima ramama.

"In kolikor vemo, tvoj brat tudi ni nikak grof ali milijonar, draga Elizabeta."

Gospa Beti ni rada slišala svojega celega imena. Ozlovoljena se je vzravala na svojem sedežu in se zaletela razdraženo in razdražljivo: "Moj brat je vendar vse kaj drugega kakor pa tvoj! Lepo posestvo ima na Gorenjskem in... in samo da bi hotel, bi bil lahko župan svojemu kraju!"

Ponosno se je dvignila in zasukala okretalce električne svetilke nad mizo, da so štiri toki žarke luči zapluli po sobi. Popravila je bagrenordeče senčilo in zopet sedla na svoj stol.

"Tvojemu bratu želim vse najbolje!" je povzel gospod Krajana in dodal resneje:

"Toda pustiva to! Zdaj se morava pomeniti o drugi stvari! Povdarjam ti odločno, da mi nikakor ne ugaja, kar predeta vidve z Eleonoro za mojim hrptom!"

Gospa Beti je vprašujoče pogledala svojega moža in, neprijetno razburjena, jela trkati z ного po medlobarvni preprogi.

"Pripvedla si najini hčeri čistilca jako dvomne vrednosti v hišo", je nadaljeval on. "Jaz pa pravim, da iz te moke ne bo kruha!"

Ona se je zganila; hotela mu je hitro in rezko odgovoriti, pa ni našla takoj primernih besedi. Skozi odprta okna je plula mirna pesem večernih zvonov in slišali so se jasni klenki električnih voz in njihov zamolklo bujanje.

"Gospod Ribitsch ti ni po volji, ker ni Slovenec!" mu je očitala jedko in potegnila z desnico po levici, nekoliko preobilo okrašeni z zlatimi prstani.

"Ne tajim, da bi mi bil slovenski zet ljubši!" je priznal gospod Krajana, sklenil roki na hrbtu in jél hoditi po sobi gor in dol.

"O takih stvareh se ne bova ujemala menda nikdar!" je pripomnila zabavljivo in ježno pogledala svojega soproga izpod čela. "Ti bi dal svojo hčer najrajši kateremukoli komiju."

Zaničljivo je zakrožila ustne kote navzdol. Šla je in spustila zastore na oknih.

"Vprašati bi bilo treba le, če je poštenjak ali ne", se je odzval naglo.

"Kaj pa vendar moreš oponašati gospodu Ribitschu?" se ga je lotila iznova. "Mladi Ribitsch je izredno ljubezniv, značajan gospod, kakršnih je le malo!"

"Tako misliš ti v svoji zaslepelosti in Eleonora tudi, kajpada!" je dejal tiše. "Prevaral vaju je s svojim gladkim vedenjem, s svojimi priliznjenimi poklončki, ki so cenejši od bonbonov tu spodaj v moji prodajalnici."

"Sodiš ga krivično", je izrekala počasni, važno poudarjaje vsako besedo. "Čestitati bi bilo vsaki, ki bi ga dobila. Zdaj ima sicer še majhno službo, toda vsi njegovi predstojniki mu prerokujejo najlepšo bodočnost."

Obstal je in dvignil glavo. Ni mogel utajiti porogljivega kaslja in neverjetnega smehljaja.

"Kaj neki še!" je vzkliknil. "To ti je natvezla gospa Sabina Ribitscheva, njegova mati. Jaz pa vem prav dobro, da vse to ni res!"

Užaljena se je naslonila na stol nazaj in jarostno pogledala moža preko rame.

"Gospod Arnulf Ribitsch je puhla, prazna glavica... lahkoživček", je nadaljeval trgovec jako resno. "Svojo službico je ulovil le s pomočjo vplivnih sorodnikov. Potraten kavalir je in razkošno živi samo o milosti ali — neumnosti svojih žirantov!"

"Ravnati se mora pač po stanu!" ga je zagovarjala trdovratna gospa.

"Poslušaj me, ljuba moja!" je povzel

ozpet glasneje. "Tvoj Ribitsch namerala z denarjem svoje bodoče žene plačati svoje dolgove in živeti veselo po starem. Premotila si ga ti s svojo pretirano, bahavo nobleso. Jaz pa našl Eleonori ne morem dati več nego kvečjemu deesttisoč kron. Slabi časi so, denar potrebujem za trgovino. Presvetli gospod Arnulf pa pričakuje, da dobi naša hči Bog ve kako bogato doto. In tako si misli zviti lisjak: Pa jo vzemimo, zlato gos!"

"Anton, Anton!" je kričala gospa. "Kakšen si! Tako govoriš o svoji hčeri?"

"Tako računa le tvoj presladki gospod Ribitsch!"

Umolknila sta. Gospa Beti je gledala na desno. Tam je ovenčana vila od bele marmora med širokolistnima rastlinama predstavljala pomlad tudi pleti, jeseni in celo pozimi ter se zbog te dolgočasne službe držala vedno tako kisló kakor zdaj gospa Beti. Gospod Krajana pa se je obrnil na levo. Na tej strani sta visela ob steni tvorniška posnetka bujnobožnih proizvodov Makartovih, in to "Dianin lov" pa "Izprevod bakhantov". V kotu, pri peči, sta se ponižno skrivali dve slikli slovenskih umetnikov v tajni, tveni polutemi zadnjega razreda, kakor se spodobi domačim umotvorom.

"Priznati mi moraš, da sem zmeraj skrbel za blaginjo svojih otrok", je nadaljeval gospod Krajana odločno in stopil k gospe. "Pravtako dobro kakor ti, vem tudi jaz, da so dandanes resni snubači redki in da utegne obsedeti tudi najlepše dekle, ako izbira le preveč. Po mojem mnenju se naši Eleonori sploh ni treba možit. Lahko bi bila blagajničarka zdaj meni, pozneje pa najinemu sinu Milanu, ki prevzame trgovino za mano. Ako pride primeren snubec — prav! če ne — tudi prav! Preskrbljena bo tako ali tako. Kar se pa zadeva gospoda Ribitscha in Eleonore, je pač najbolje, da se stvar razdere prejkoprej!"

"Oh, Anton, Anton..." je klicala ročeče. "Ne bodi vendar tako —"

Tedaj je potrkalo na vrata. Vstopila je suhljata, mlada kuharica in javila, da ja prišel mož, ki bi rad govoril z milostno gospo.

Še preden je vstala dama, se je prerinil velik možak skozi vrata in se oglašil veselo: "Bog vama daj dober večer! Ali me nič več ne poznaš, ljuba sestra?"

Pri vratih je stal v prašnih škornjih Matajev Matija z dvema klobukama in z gorjačarsko palico v levici, z debelim, rdečim dežnikom in višnjevkasto, rumenopikasto culo v desnici. Natančno premerjena, težavno narejena preča se je razkuštrala že zdavnaj in le žalostni ostanki so pričali o njeni davišnji krastoti.

Ko je gospa Beti zagledala in spoznala svojega brata, se ji je podaljšal napeti obraz in zastala ji je sapa. Skrajno neprijetno presenečena, je nehotoma pogledala svojega moža in zdelo se ji je, da bere iz njegovih oči zasmehljivi očitek: Tak je torej tvoj imenitni brat, ki se soobčani kar pulijo zanj, da bi jim županil! Zardela je, bila je jako zbegana. Toda takoj je prevladala svojo mučno zadrego in posilila obraz v vesele, prijazne gube.

(Nadaljevanje)

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje

L U I S D A N E U
PERU 832 T. A. 34 - 3405

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.
IMPORTADOR DE TEJIDOS
1923 — ALSINA — 1926
T. A. 47, Cuyo 6894
Buenos Aires

AMARO MONTE CUDINE AZAFRAN MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO
MONTE CUDINE S. R. Ltda.
Capital 1,000.000 \$. BELGRANO 2280

MOLITVENIKI SO PRIŠLI

KRISTUS KRALJUIJ vsebuje vse potrebne molitve in podučnja ter obširno zbirko nabožnih pesmic, 450 strani, rdeča obreza 5.— \$.

Z DEBELIMI ČRKAMI, zlata obreza 10.— \$, rdeča obreza 5.— \$.

Kdor ga želi, naj se javi na Pasco ali naj pošlje denar, da mu pošljemo molitvenik.

“SLOVENSKA KRAJINA”

Občni zbor se je vršil ob skromni vdeležbi. Po sklepu prejšnjega leta je bil potrjen stari odbor za naprej z nardčilom da poskuša najti način postavitve doma.

NAČRTE ZA STAVBO IN FIRMO

VITO GABRIJELČIČ

TEHNIČNI KONSTRUKTOR

— OBRAS y CLOACAS —

Baigorria 4825

T. A. 50 - 3985

DR. NICOLAS I. ETEROVIĆ HURE

A d v o k a t

Posredujem v vseh pravnih zadevah kot: zapuščine, odpusti, zavarovanje, nezgode itd.

Uruguay 344/4 H - Capital Calle 13 N° 8 3 - La Plata

T. A. 28 - 2258

Tel. Paz 2664

PENSION “TRST”

Moreno 2831 — MAR DEL PLATA
Rojakom se priporoča ANDRES FON
Poceni in po domače

KROJAČNICA

FRANC MELINC

Najbolj vestno boste postreženi!

Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844 T. A. 59-1356

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI

Kadar imate opravka v Buenos Airesu, se ustavite v

HOTELU

“PACIFICO”

kjer boste ceno in dobro postreženi.

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIĆ

“LA VIDA ESPIRITUAL”

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

“DUHOVNO ŽIVLJENJE”

CORREO
ARGENTINO
Suc. 13 (B)

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560

ESNEA

PERIODICO SEMANAL

aparece los días 3 - 10 - 17 y 24 de cada mes.

Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera y a la Granja.

Consultorio Técnico, Industrial y Veterinario - Análisis, etc.

GRATIS PARA LOS SUSCRIPTORES

PRECIO DE LA SUSCRIPCION \$ 10.— ANUALES

Redacción y Administración:

MORENO 2718 — T. A. 45-3503 — Buenos Aires

RECREO “EUROPA” RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni.

Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,

otroci \$ 0.50.

T. A. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,

da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 806

“SVOBODNA SLOVENIJA”

novi slovenski list, iz katerega boste zvedeli stvari

kot so, lahko naročite na:

S. S., Víctor Martínez 50, Capital.

Stavbe - načrti - proračuni - firma

Franc Klajnsek

je preselil pisarno in sedaj uraduje
v ponedeljek, sredo in petek
od 16 do 19 ure v

*

Asunción 4602 — T. A. 50-0724

Talleres Gráficos “Córdoba”
Gutenberg 3360 - 6-3-1948